

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

15 juillet 2011

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR
MMES **Valérie DÉOM** ET
Kristien VAN VAERENBERGH

PROPOSITION DE LOI

modifiant la législation
en ce qui concerne l'amélioration
de l'approche des abus sexuels et des faits
de pédophilie dans une relation d'autorité

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 17 avril 1878 contenant
le titre préliminaire du Code de procédure
pénale en vue de fixer à cinquante ans le délai
de prescription de certains délits
commis à l'égard de mineurs

PROPOSITION DE LOI

réprimant plus sévèrement
sur le plan pénal les abus sexuels
commis sur des mineurs d'âge

PROPOSITION DE LOI

modifiant le Code pénal
en ce qui concerne l'attentat à la pudeur
par le biais de l'internetBELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

15 juli 2011

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT DOOR
DE DAMES **Valérie DÉOM** EN
Kristien VAN VAERENBERGH

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wetgeving
wat de verbetering van de aanpak
van seksueel misbruik en feiten van pedofilie
binnen een gezagsrelatie betreft

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 17 april 1878
houdende de voorafgaande titel
van het Wetboek van Strafvordering teneinde
de verjaringstermijn van sommige misdrijven
op minderjarigen vast te stellen op vijftig jaar

WETSVOORSTEL

betreffende een strengere strafrechtelijke
aanpak van misdrijven
van seksueel misbruik op minderjarigen

WETSVOORSTEL

tot wijziging van het Strafwetboek
wat de aanranding van de eerbaarheid
via het internet betreft

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**
Président/Voorzitter: Sarah Smeyers

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Siegfried Bracke, Sophie De Wit, Sarah Smeyers, Kristien Van Vaerenbergh
PS	Valérie Déom, Thierry Giet, Rachid Madrane, Özlem Özen
MR	Olivier Maingain, Marie-Christine Marghem
CD&V	Sonja Becq, Raf Terwingen
sp.a	Renaat Landuyt
Ecolo-Groen!	Stefaan Van Hecke
Open Vld	Sabien Lahaye-Battheu
VB	Bert Schoofs
cdH	Christian Brotonne

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Koenraad Degroote, Daphné Dumery, Theo Francken, Miranda Van Eetvelde, Ben Weyts
Anthony Dufrane, Karine Lalieux, Yvan Mayeur, N, N
Daniel Bacquellaine, Jacqueline Galant, Philippe Goffin
Servais Verherstraeten, Liesbeth Van der Auwera, N
Maya Detiège, Peter Vanvelthoven
Juliette Boulet, N
Patrick Dewael, Carina Van Cauter
Gerolf Annemans, Peter Logghe
Joseph George, N

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

INDEP	Laurent Louis
-------	---------------

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
VB	:	Vlaams Belang
cdH	:	centre démocrate Humaniste
LDD	:	Lijst Dedecker
INDEP-ONAFH	:	Indépendant - Onafhankelijk

<i>Abbréviations dans la numérotation des publications:</i>			<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>		
DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif		DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	
QRVA:	Questions et Réponses écrites		QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)		CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)		CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)	
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)		CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)	
PLEN:	Séance plénière		PLEN:	Plenum	
COM:	Réunion de commission		COM:	Commissievergadering	
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)		MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>		<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	
Commandes:		Bestellingen:	
Place de la Nation 2		Natieplein 2	
1008 Bruxelles		1008 Brussel	
Tél. : 02/ 549 81 60		Tel. : 02/ 549 81 60	
Fax : 02/549 82 74		Fax : 02/549 82 74	
www.lachambre.be		www.dekamer.be	
e-mail : publications@lachambre.be		e-mail : publicaties@dekamer.be	

SOMMAIRE	Page
I. Exposés introductifs	4
II. Discussion des articles.....	10
III. Votes.....	32

INHOUD	Blz.
I. Inleidende uiteenzettingen	4
II. Artikelsgewijze bespreking	10
III. Stemmingen	32

Documents précédents:

Doc 53 **1639/ (2010/2011):**

- 001: Proposition de loi de Mmes Lalieux, De Wit et Marghem, MM. Terwingen, Landuyt, Deleuze et Van Hecke, Mme Van Cauter et M. Brotcorne.
- 002: Amendement

Voir aussi:

- 004: Texte adopté par la commission.

Doc 53 **0919/ (2010/2011):**

- 001: Proposition de loi de Mme Colen et consorts.

Doc 53 **1478/ (2010/2011):**

- 001: Proposition de loi de M. Schoofs et consorts.

Doc 53 **1479/ (2010/2011):**

- 001: Proposition de loi de MM. Schoofs, Annemans et Logghe.

Voorgaande documenten:

Doc 53 **1639/ (2010/2011):**

- 001: Wetsvoorstel van de dames Lalieux, De Wit en Marghem, de heren Terwingen, Landuyt, Deleuze en Van Hecke, mevrouw Van Cauter en de heer Brotcorne.
- 002: Amendement.

Zie ook:

- 004: Tekt aangenomen door de commissie.

Doc 53 **0919/ (2010/2011):**

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Colen c.s.

Doc 53 **1478/ (2010/2011):**

- 001: Wetsvoorstel van de heer Schoofs c.s.

Doc 53 **1479/ (2010/2011):**

- 001: Wetsvoorstel van de heren Schoofs, Annemans en Logghe.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi, à laquelle l'assemblée plénière a accordé l'urgence, et les propositions de loi jointes n°s 919, 1478 et 1479 au cours de ses réunions des 5 et 12 juillet 2011.

I. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Proposition de loi modifiant la législation en ce qui concerne l'amélioration de l'approche des abus sexuels et des faits de pédophilie dans une relation d'autorité, n° 1639/1

Mme Karine Lalieux (PS) précise que la proposition de loi à l'examen vise à traduire en une initiative législative concrète certaines recommandations formulées par la commission spéciale relative au traitement d'abus sexuels et de faits de pédophilie dans une relation d'autorité, en particulier au sein de l'Église. L'intervenante rappelle que certaines propositions de la commission spéciale s'adressaient à l'Église, alors que d'autres recommandations s'adressaient au pouvoir exécutif. Le travail se poursuit ici aussi sans discontinuer.

Initiative conjointe de ses auteurs, la proposition de loi à l'examen vise à apporter les sept modifications de loi concrètes suivantes:

- l'allongement du délai de prescription à quinze ans en cas d'infractions graves à caractère sexuel commises sur la personne d'enfants mineurs, visées aux articles 372 à 377, 379, 380, 409 et 433quinquies, § 1er, alinéa 1er, 1°, du Code pénal,

- l'obligation de l'enregistrement audiovisuel des auditions dans les hypothèses où le mineur a été victime ou témoin d'infractions de nature sexuelle,

- l'extension du droit de parole pour les détenteurs d'un secret professionnel,

- la clarification de l'article 383bis, § 2, du Code pénal en matière de pédopornographie,

- la disposition selon laquelle le magistrat qui, en matière d'abus sexuels, ne fait pas identifier l'ADN, doit motiver sa décision et transmettre sa motivation à la victime (sets d'agression sexuelle),

- la disposition selon laquelle la mise à la disposition du tribunal de l'application des peines doit toujours être possible en cas de condamnation pour des faits d'abus

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel, dat door de plenaire vergadering de urgentie heeft bekomen, en de toegevoegde wetsvoorstellen nrs. 919, 1478 en 1479 besproken tijdens haar vergaderingen van 5 en 12 juli 2011.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Wetsvoorstel tot wijziging van de wetgeving wat de verbetering van de aanpak van seksueel misbruik en feiten van pedofilie binnen een gezagsrelatie betreft, nr. 1639/1.

Mevrouw Karine Lalieux (PS) benadrukt dat dit wetsvoorstel ertoe strekt om enkele van de aanbevelingen van de bijzondere commissie betreffende de behandeling van seksueel misbruik en feiten van pedofilie binnen een gezagsrelatie, inzonderheid binnen de Kerk, om te zetten in een concreet wetgevend initiatief. De spreker herinnert eraan dat sommige voorstellen van de bijzondere commissie gericht waren tot de Kerk, andere aanbevelingen dan weer tot de uitvoerende macht. Ook hier wordt gestaag voortgewerkt.

Het voorliggende wetsvoorstel is een gezamenlijk initiatief van de indieners en stelt de volgende zeven concrete wetswijzigingen voor:

- de verlenging van de verjaringstermijn tot vijftien jaar voor ernstige seksuele misdrijven ten aanzien van minderjarigen in de gevallen bedoeld in de artikelen 372 tot 377, 379, 380, 409 en 443quinquies, § 1, eerste lid, 1°, van het Strafwetboek.

- de verplichting tot audiovisuele opnames in de gevallen waarin de verhoorde minderjarige het slachtoffer dan wel getuige is geweest van misdrijven van seksuele aard.

- de uitbreiding van het spreekrecht voor de houders van een beroepsgeheim.

- de verduidelijking van artikel 383bis, § 2, van het Strafwetboek inzake kinderpornografie.

- het bepalen dat de magistraat wanneer hij bij zaken van seksueel misbruik geen DNA-onderzoek laat uitvoeren, zijn beslissing met redenen dient te omkleden en het slachtoffer van die redenen in kennis moet stellen (Set Seksuele Agressie).

- het bepalen dat de terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank altijd mogelijk dient te zijn in geval van veroordeling wegens feiten van seksueel

sexuels, quelle que soit la nature de la peine, à savoir une peine principale ou une peine accessoire,

— l’abaissement du seuil pour se déclarer personne lésée.

Mme Sophie De Wit (N-VA) fait observer que la proposition de loi à l’examen propose déjà une première solution dans le cadre des problèmes révélés à la faveur des travaux de la commission spéciale “Abus sexuels”.

Pour ce qui est de la modification proposée concernant l’analyse ADN, la membre fait observer que lors de la notification, il est préférable d’utiliser la notion de “personne lésée” plutôt que celle de “victime”.

La membre appelle les co-auteurs de la proposition de loi à l’examen à respecter l’accord dont est issue cette proposition. Il va sans dire que des adaptations d’ordre légistique ou des corrections peuvent toujours être apportées.

M. Raf Terwingen (CD&V) souligne l’importance de la proposition de loi à l’examen.

Il attire l’attention des membres sur le fait que l’extension envisagée du droit de parole pour les détenteurs d’un secret professionnel dans l’intérêt des mineurs a donné lieu à un grand nombre d’observations de la part des experts en la matière. Le membre insiste sur le fait que cette disposition ne peut avoir d’autres effets que ceux visés. Il s’imposerait donc éventuellement d’affiner cette disposition.

Mme Marie-Christine Marghem (MR) répond que l’extension envisagée doit être considérée à la lumière des travaux de la commission spéciale “abus sexuels”. Les auteurs ont choisi de préciser clairement dans l’article 458*bis* du Code pénal que celui qui n’use pas de son droit d’informer, alors que les conditions de cette dérogation au respect du secret professionnel sont réunies, peut se rendre coupable de non-assistance à personne en danger, comme le prévoit l’article 422*bis* du Code pénal. Dans ce cas, il ne s’agit certainement pas d’un automatisme. Une dérogation au respect du secret professionnel n’est possible que si certaines conditions sont remplies.

En ce qui concerne la prolongation du délai de prescription, le membre souligne que les auditions menées par la commission spéciale “abus sexuels” ont montré que les victimes ont parfois besoin de beaucoup de temps avant de pouvoir parler de l’abus. Un délai de prescription trop long peut toutefois entraîner des problèmes de preuve. Le choix s’est finalement porté sur un

misbruik en dit ongeacht de aard van de straf, te weten hoofdstraf of bijkomende straf.

— de verlaging van de drempel om zich benadeelde persoon te stellen.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) stipt aan dat dit wetsvoorstel al een eerste oplossing aanreikt voor problemen die aan het licht zijn gekomen tijdens de werkzaamheden van de bijzondere commissie “Seksueel misbruik”.

Inzake de voorgestelde wetswijziging betreffende het DNA-onderzoek, merkt het lid op dat bij de kennisgeving het gebruik van de notie “benadeelde” in plaats van de notie “slachtoffer” eerder aangewezen is.

Het lid roept de mede-indieners van het wetsvoorstel op om het akkoord dat geleid heeft tot dit wetsvoorstel te eerbiedigen. Vanzelfsprekend zijn wetgevingstechnische aanpassingen en verbeteringen steeds mogelijk.

De heer Raf Terwingen (CD&V) wijst op het belang van dit wetsvoorstel.

Hij vestigt de aandacht van de leden erop dat de voorgenomen uitbreiding van het spreekrecht voor de houders van een beroepsgeheim in het belang van minderjarigen aanleiding heeft gegeven tot tal van bemerkingen van deskundigen terzake. Het lid benadrukt dat deze bepaling geenszins andere, dan de bedoelde, gevolgen mag ressorteren. Een verdere verfijning dringt zich hier dan ook eventueel op.

Mevrouw Marie-Christine Marghem (MR) antwoordt dat de voorgenomen uitbreiding moet bekeken worden in het licht van de werkzaamheden van de bijzondere commissie “Seksueel misbruik”. De indieners hebben ervoor geopteerd om in artikel 458*bis* van het Strafwetboek duidelijk te preciseren dat wie geen gebruik maakt van zijn informatieverstrektingsrecht, en dit terwijl is voldaan aan de voorwaarden voor die afwijking van de inachtneming van het beroepsgeheim, zich schuldig kan maken aan niet-bijstand aan een in gevaar verkerende persoon zoals voorzien in artikel 422*bis* van het Strafwetboek. Het betreft hier zeker geen automatisme. Een afwijking van het beroepsgeheim is enkel mogelijk indien voldaan is aan bepaalde voorwaarden.

Inzake de verlenging van de verjaringstermijn wijst het lid erop dat de in de bijzondere commissie “Seksueel misbruik” gehouden hoorzittingen aangetoond hebben dat slachtoffers soms lange tijd nodig hebben vooraleer ze over het misbruik kunnen praten. Een te lange verjaringstermijn kan dan weer aanleiding geven tot problemen inzake de bewijsvoering. Er werd uitein-

délai de prescription de quinze ans, car celui-ci est déjà d'application pour les crimes non correctionnalisables. Les auteurs souhaitent ainsi conserver une certaine cohérence en ce qui concerne les délais de prescription en matière pénale.

M. Renaat Landuyt (sp.a) souligne l'impact de ces mesures envisagées. Les auteurs estiment qu'il faut prévoir, dans le système de prescription actuel, le délai de prescription le plus long possible pour les faits d'abus sexuels. Ce délai a dès lors été porté à quinze ans. Bien qu'il pense personnellement qu'un délai plus long soit plutôt indiqué, l'intervenant peut se rallier à ce compromis.

Les auteurs souhaitent aussi fournir l'aide nécessaire aux victimes qui parlent. C'est pourquoi la procédure de déclaration de personne lésée est simplifiée. À l'avenir, il sera possible d'acquérir la qualité de personne lésée en faisant une déclaration au secrétariat de police ou auprès du fonctionnaire de police qui établit le procès verbal, déclaration qui sera ensuite transmise au ministère public, ou en adressant une lettre recommandée directement au secrétariat du ministère public.

Afin d'éviter que les mineurs doivent répéter plusieurs fois leurs déclarations en matière d'abus sexuels, la proposition de loi prévoit un enregistrement audiovisuel obligatoire de leur audition.

La question essentielle, au cours des travaux de la commission spéciale, était de savoir pourquoi les abus sexuels à l'égard d'enfants n'ont pas été révélés plus tôt, pourquoi on ne voulait pas savoir que de tels abus avaient lieu, par exemple, dans les cercles ecclésiastiques. La question fondamentale était dès lors de savoir comment ce grand silence devait être brisé. Il est ressorti des travaux que le secret professionnel, de bonne foi ou non, s'avérait souvent être un frein important à la révélation d'abus et à la répression de ces derniers. C'est pourquoi, à partir de maintenant, une personne qui a connaissance d'une situation de danger dans le cadre de son activité professionnelle est placée dans la position d'un citoyen qui a connaissance d'une situation de danger. Le secret professionnel n'empêche pas de prévenir d'un danger. Il peut y avoir des circonstances où le silence est assimilé à la non-assistance à personne en danger. Le message du législateur est que chacun doit prendre ses responsabilités.

La proposition de loi prévoit ensuite que le simple fait d'accéder à la pédopornographie en ligne constitue tout autant un fait punissable.

delijk gekozen voor een verjaringstermijn van vijftien jaar omdat die al van toepassing is voor de niet-correctionaliseerbare misdaden. Aldus wensen de indieners een zekere samenhang te behouden aangaande de verjaringstermijnen in strafrechtelijke aangelegenheden.

De heer Renaat Landuyt (sp.a) onderstreept de impact van deze voorgenomen maatregelen. De indieners menen dat binnen het huidige systeem van verjaringstermijnen, in de hoogst mogelijke verjaringstermijn voor feiten van seksueel misbruik moet worden voorzien. Deze termijn werd dan ook gebracht tot vijftien jaar. Alhoewel hij persoonlijk meent dat een langere termijn eerder aangewezen is, kan de spreker zich vinden in dit compromis.

De indieners wensen de slachtoffers die spreken ook de nodige bijstand geven. Vandaar dat de procedure van verklaring van benadeelde persoon vereenvoudigd wordt. Personen kunnen in de toekomst de hoedanigheid van benadeelde persoon verkrijgen door een verklaring af te leggen op het politiesecretariaat of bij de politieambtenaar die het proces-verbaal opstelt dat dan wordt doorgestuurd naar het openbaar ministerie, of door rechtstreeks een aangetekend schrijven te richten aan het secretariaat van het openbaar ministerie.

Teneinde te vermijden dat minderjarigen hun verklaringen van seksueel misbruik moeten blijven herhalen, wordt voorzien in de verplichte audiovisuele opname van hun verhoor.

Essentieel tijdens de werkzaamheden van de bijzondere commissie was de vraag waarom de seksuele misbruiken ten aanzien van kinderen niet eerder aan het licht zijn gekomen. Waarom men niet wou weten dat dergelijke misbruiken in bijvoorbeeld kerkelijke kringen gaande waren. De hamvraag was dan ook op welke manier dit groot stilzwijgen doorbroken diende te worden. Uit de werkzaamheden is gebleken dat het beroepsgeheim, al dan niet te goeder trouw, vaak een grote rem blijkt te zijn bij het kenbaar maken van misbruiken en bij het optreden tegen die misbruiken. Iemand die in zijn professionele activiteit kennis krijgt van een gevaarsituatie wordt daarom vanaf nu geplaatst in de positie van een burger die kennis krijgt van een gevaarsituatie. Het beroepsgeheim belet niet om voor gevaar te waarschuwen. Er kunnen omstandigheden zijn dat het zwijgen gelijk wordt geschakeld met het niet-bijstaan van een in gevaar verkerende persoon. De boodschap van de wetgever is dat iedereen zijn verantwoordelijkheid dient op te nemen.

Het wetsvoorstel bepaalt voorts dat het zich louter online toegang verschaffen tot kinderpornografie evengoed een strafbaar feit uitmaakt.

Il est également prévu que le magistrat qui ne fait pas procéder à une analyse ADN doit motiver sa décision et transmettre sa motivation à la victime.

Enfin, la proposition de loi insère un nouvel article 24sexies dans le Code pénal afin qu'une mise à la disposition du tribunal de l'application des peines soit toujours possible en cas de condamnation pour des faits d'abus sexuels, quelle que soit la nature de la peine, à savoir une peine principale ou une peine accessoire.

M. Stefaan Van Hecke (*Ecolo-Groen!*) se réjouit que les recommandations de la commission spéciale "Abus sexuels" soient traduites dans une première série de modifications législatives concrètes. Le rapport de la commission spéciale a été publié le 31 mars 2011. Vu les réactions, que l'on vient juste de recevoir, à certaines propositions, le membre ne peut se défaire de l'impression que d'aucuns dans la société sont assez surpris par la rapidité du travail accompli.

Les textes proposés peuvent encore être adaptés sous l'angle légistique, mais les choix fondamentaux ont été opérés.

Le membre exprime le souhait qu'une deuxième série de modifications législatives concrètes suive rapidement.

Il souligne enfin que le nouvel article 24sexies du Code pénal relative à la mise à la disposition du tribunal de l'application des peines élimine une anomalie en raison de la jurisprudence de la Cour de cassation.

Mme Carina Van Cauter (*Open Vld*) fait observer que de la même manière que la société attendait de l'Église, qu'elle agisse après les travaux de la commission spéciale "Abus sexuels", elle attendait également des parlementaires qu'ils transforment les recommandations en textes législatifs. Les mesures proposées doivent toutefois être réalisables, ce que la commission de suivi a dès lors vérifié avec les ministres compétents. Ainsi, en ce qui concerne l'obligation de procéder à l'enregistrement audiovisuel de l'audition de victimes mineures, la ministre de l'Intérieur a indiqué que les initiatives nécessaires ont été prises pour mettre au moins un tel local à disposition par arrondissement. Un certain nombre de zones de police ont dans l'intervalle également pris des initiatives en ce domaine.

Er wordt ook bepaald dat de magistraat die geen DNA-onderzoek voert zijn beslissing met redenen dient te omkleden en deze redenen ook kenbaar moet maken aan het slachtoffer.

Het wetsvoorstel voegt tenslotte in het Strafwetboek een nieuw artikel 24sexies in opdat een terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank altijd mogelijk is in geval van veroordeling wegens feiten van seksueel misbruik, en dit ongeacht de aard van de straf, te weten hoofdstraf of bijkomende straf.

De heer Stefaan Van Hecke (*Ecolo-Groen!*) is tevreden dat de aanbevelingen van de bijzondere commissie "Seksueel misbruik" vertaald worden in een eerste reeks concrete wetswijzigingen. Het verslag van de Bijzondere commissie werd gepubliceerd op 31 maart 2011. Gelet op de pas onlangs ontvangen reacties op bepaalde voorstellen kan het lid zich niet van de indruk ontdoen dat sommigen in de maatschappij behoorlijk verrast zijn door dit snelle werk.

De voorgestelde teksten kunnen wetgevingstechnisch nog aangepast worden, doch de fundamentele keuzes werden gemaakt.

Het lid drukt de wens uit dat een tweede pakket van concrete wetswijzigingen snel zal volgen.

Tot slot stipt hij aan dat het nieuwe artikel 24sexies van het Strafwetboek inzake de terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank een anomalie naar aanleiding van rechtspraak van het Hof van Cassatie wegwerkt.

Mevrouw Carina Van Cauter (*Open Vld*) merkt op dat zoals de maatschappij verwachtte dat de Kerk na de werkzaamheden van de bijzondere commissie "Seksueel misbruik" in actie zou treden, van de parlementsleden eveneens werd verwacht dat zij de aanbevelingen zouden omzetten in wetgevend werk. De voorgestelde maatregelen dienen evenwel realiseerbaar te zijn en werden daarom in de opvolgingscommissie afgetoetst met de betrokken ministers. Zo heeft de minister van Binnenlandse Zaken inzake de verplichting van audiovisuele opnames van het verhoor van minderjarige slachtoffers meegedeeld dat vandaag de nodige initiatieven worden genomen om minstens per arrondissement een dergelijk lokaal ter beschikking te stellen. Een aantal politiezones hebben inmiddels ook zelf terzake initiatieven genomen.

L'intervenante comprend le souhait formulé par beaucoup de victimes de rendre imprescriptibles les infractions d'abus sexuels. Vu toutefois le système actuel de délais de prescription, les auteurs de la proposition de loi proposent de fixer le délai de prescription à quinze ans commençant à courir à la majorité de la victime.

En ce qui concerne le secret professionnel, il est possible de le lever dans des circonstances spécifiques. Les détenteurs d'un secret professionnel doivent oser prendre la responsabilité de parler lorsque des faits d'abus sexuels leur sont rapportés. On ne touche pas à l'article 422*bis* du Code pénal relatif à l'abstention coupable. À l'avenir, on ne pourra toutefois plus se retrancher derrière le secret professionnel.

Pour le reste, Mme Van Cauter renvoie aux exposés des intervenants précédents. Elle espère que ces propositions réfléchies seront rapidement adoptées.

M. Christian Brotcorne (cdH) se rallie à la décision politique de porter le délai de prescription à 15 ans.

Le membre souligne l'importance des enregistrements audiovisuels de l'audition de mineurs, qui constituent un outil utile en vue de découvrir la vérité. Afin que la disposition nouvelle s'avère praticable et n'entraîne pas des coûts démesurés, seules sont prises en considération les infractions de nature sexuelle caractérisées par un degré d'implication élevé du mineur qui en est la victime, ou du moins par une atteinte certaine et frontale à son intégrité sexuelle. Il s'agit de l'attentat à la pudeur et du viol, d'une part, de la corruption de la jeunesse et de la prostitution, d'autre part.

En matière de secret professionnel, le membre rappelle que l'objectif n'est certainement pas de le supprimer. Il appartient en premier lieu au détenteur du secret professionnel d'apprécier si les conditions de la dérogation au respect du secret professionnel sont réunies. Ce pouvoir d'appréciation revient en deuxième lieu au magistrat du parquet. Afin d'apaiser la crainte des praticiens quant à cette disposition, ce point du texte pourrait éventuellement encore être affiné.

De spreekster heeft begrip voor de wens van vele slachtoffers om misdrijven van seksueel misbruik onverjaarbaar te maken. Gelet evenwel op het huidige systeem van verjaringstermijnen, stellen de indieners van het wetsvoorstel voor om de verjaringstermijn te bepalen op vijftien jaar vanaf de meerderjarigheid van het slachtoffer.

Wat het beroepsgeheim betreft, is in specifieke omstandigheden een opheffing van het beroepsgeheim mogelijk. Houders van een beroepsgeheim moeten de verantwoordelijkheid durven nemen om te spreken wanneer hen feiten van seksueel misbruik ter kennis worden gebracht. Er wordt niet geraakt aan artikel 422*bis* van het Strafwetboek betreffende het schuldig verzuim. In de toekomst zal men zich echter niet kunnen verschuilen achter het beroepsgeheim.

Voor het overige verwijst mevrouw Van Cauter naar de uiteenzettingen van de vorige sprekers. Zij hoopt op de snelle aanneming van deze weloverwogen voorstellen.

De heer Christian Brotcorne (cdH) schaart zich achter de politieke beslissing om de verjaringstermijn te verlengen tot 15 jaar.

Het lid benadrukt het belang van de audiovisuele opnames van het verhoor van minderjarigen. Het is een nuttig instrument om de waarheid te achterhalen. Opdat evenwel de nieuwe bepaling werkbaar zou zijn en geen buitensporige kosten zou meebrengen, worden alleen de seksuele misdrijven in overweging genomen waarbij het minderjarige slachtoffer in sterke mate betrokken is, of althans waarbij de seksuele integriteit van het slachtoffer onmiskenbaar en regelrecht wordt geschonden. Het betreft de aanranding van de eerbaarheid en de verkrachting enerzijds, en bederf van de jeugd en prostitutie anderzijds.

Inzake het beroepsgeheim herinnert het lid eraan dat het zeker niet de bedoeling is om het beroepsgeheim af te schaffen. Het is in de eerste plaats aan de houder van het beroepsgeheim om te oordelen of voldaan is aan de voorwaarden om af te wijken van de inachtneming van het beroepsgeheim. In de tweede plaats komt deze appreciatiebevoegdheid toe aan de parketmagistraat. Teneinde de vrees van de practici omtrent deze bepaling weg te nemen, zou de tekst eventueel op dit vlak nog verfijnd kunnen worden.

B. Proposition de loi modifiant la loi du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale en vue de fixer à cinquante ans le délai de prescription de certains délits commis à l'égard de mineurs, DOC 53 0919/1

M. Bert Schoofs (VB) explique que la prescription empêche la plupart des cas d'abus sexuels sur des enfants d'être traités par la justice, ce qui perpétue le silence que la société observe à ce sujet.

C'est la raison pour laquelle les auteurs de la proposition de loi souhaiteraient supprimer le délai de prescription. Cette mesure étant difficile à intégrer dans notre système judiciaire, ils proposent donc de porter le délai de prescription à cinquante ans après la majorité de la victime.

C. Proposition de loi réprimant plus sévèrement sur le plan pénal les abus sexuels commis sur des mineurs d'âge, DOC 53 1478/1

M. Bert Schoofs (VB) estime que la politique pénale actuelle à l'égard des délinquants sexuels et des pédophiles en particulier est beaucoup trop laxiste depuis de nombreuses années. La protection de la société, et des victimes en particulier, doit pourtant constituer la première priorité. Les auteurs de la proposition de loi estiment dès lors qu'une approche plus sévère et plus efficace s'impose. Cette proposition de loi vise à instaurer une série de mesures à l'égard des personnes qui sont condamnées pour des faits de mœurs commis sur des mineurs d'âge.

D. Proposition de loi modifiant le Code pénal en ce qui concerne l'attentat à la pudeur par le biais de l'internet, DOC 53 1479/1

M. Bert Schoofs (VB) souligne que cette proposition de loi vise à incriminer explicitement l'attentat à la pudeur par le biais de l'internet, afin de pouvoir sanctionner plus efficacement le "sexe via webcam" impliquant des mineurs.

B. Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering teneinde de verjaringstermijn van sommige misdrijven op minderjarigen vast te stellen op vijftig jaar, nr. 919/1.

De heer Bert Schoofs (VB) legt uit dat door de verjaring de meeste gevallen van seksueel misbruik van kinderen nooit door het gerecht worden behandeld. Dit bestendigt het stilzwijgen erover in de samenleving.

Daarom zouden de indieners van het wetsvoorstel de verjaringstermijn graag afschaffen. Aangezien dit echter, gelet het huidige rechtssysteem moeilijk ligt, stellen zij daarom voor de verjaringstermijn te verlengen tot vijftig jaar na de meerderjarigheid van het slachtoffer.

C. Wetsvoorstel betreffende een strengere strafrechtelijke aanpak van misdrijven van seksueel misbruik op minderjarigen, nr. 1478/1.

De heer Bert Schoofs (VB) meent dat het huidige strafbeleid ten aanzien van seksuele delinquenten en pedofielen in het bijzonder, al jaren veel te laks is. Nochtans moet de bescherming van de samenleving, en van de slachtoffers in het bijzonder, de hoogste prioriteit genieten. De indieners van het wetsvoorstel willen dan ook een strengere en meer efficiënte aanpak. Dit wetsvoorstel voert een reeks maatregelen in ten aanzien van personen die veroordeeld worden voor zedenmisdrijven op minderjarigen.

D. Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek wat de aanranding van de eerbaarheid via het internet betreft, nr. 1479/1.

De heer Bert Schoofs (VB) stipt aan dat dit wetsvoorstel ertoe strekt de aanranding van de eerbaarheid via het internet duidelijk strafbaar te stellen om zogenaamde "webcamseks" met minderjarigen efficiënter te kunnen bestraffen.

II. — DISCUSSION DES ARTICLES

CHAPITRE 1er**Disposition générale**Article 1er

Cette disposition n'appelle aucun commentaire.

CHAPITRE 1er/1 (*nouveau*)**Emprisonnement à vie en cas de récidive**Article 1er/1 (*nouveau*)

M. Bert Schoofs (VB) introduit l'amendement n° 15 (DOC 53 1639/002), qui vise à introduire le principe d'un emprisonnement à vie pour les condamnés récidivistes d'infractions visées à l'article 375 du Code pénal. A son estime, il s'agit de la seule solution répressive correcte au cas susvisé.

CHAPITRE 2

De l'allongement du délai de prescription à quinze ans

Articles 2 et 3

Les articles 2 et 3 visent à allonger le délai de prescription à 15 ans pour une série d'infractions à caractère sexuels, commis sur des mineurs.

M. Bert Schoofs (VB) introduit l'amendement n° 1 (DOC 53 1639/002), qui vise à porter à 50 ans au lieu de 15 le délai de prescription applicable aux infractions visées à l'article 2 proposé.

Mme Karine Lalieux (PS) rappelle le contenu de la recommandation n° 10 de la commission spéciale relative au traitement d'abus sexuels et de faits de pédophilie dans une relation d'autorité, en particulier au sein de l'Eglise (DOC 53 0520/002). Celle-ci se limite à une prolongation jusqu'à 15 ans.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) constate une différence entre le texte français de l'article 2 proposé, qui renvoie à l'article 443quinquies, et le texte néerlandais de cette disposition, qui renvoie à l'article 433quinquies.

II. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

HOOFDSTUK 1

Algemene bepaling

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

HOOFDSTUK 1/1 (*nieuw*)**Levenslange opsluiting bij recidive**Art. 1/1 (*nieuw*)

De heer Bert Schoofs (VB) dient amendement nr. 15 (DOC 53 1639/002) in, dat ertoe strekt als principe te stellen dat wie, na veroordeeld te zijn voor misdrijven als bedoeld in artikel 375 van het Strafwetboek, recidiveert, bestraft wordt met levenslange opsluiting. Volgens hem is dat de enige juiste repressieve aanpak oplossing voor het hierboven bedoelde geval.

HOOFDSTUK 2

Verlenging verjaringstermijn tot vijftien jaar

Art. 2 en 3

De artikelen 2 en 3 streken ertoe de verjaringstermijn te verlengen tot 15 jaar voor een aantal misdrijven van seksuele aard die op minderjarigen werden gepleegd.

De heer Bert Schoofs (VB) dient amendement nr. 1 (DOC 53 1639/002) in, dat ertoe strekt de verjaringstermijn niet op 15 jaar, maar op 50 jaar te brengen voor de in het voorgestelde artikel 2 bedoelde misdrijven.

Mevrouw Karine Lalieux (PS) wijst op de inhoud van aanbeveling nr. 10 van de bijzondere commissie betreffende de behandeling van seksueel misbruik en feiten van pedofilie binnen een gezagsrelatie, inzonderheid binnen de Kerk (DOC 53 0520/002). In die aanbeveling wordt de verlenging van de verjaringstermijn door de commissie beperkt tot 15 jaar.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) constateert dat er een verschil is tussen de Nederlandse tekst van het voorgestelde artikel 2, waarin wordt verwezen naar artikel 433quinquies, en de Franse tekst ervan, die verwijst naar artikel 443quinquies.

La représentante du ministre de la Justice, évoque deux possibilités d'améliorer le texte des articles 2 et 3 proposés:

1° Le nouvel alinéa introduit par l'article 2 de la proposition devrait être inséré entre les alinéas 3 et 4 actuels de l'article 21 du Titre préliminaire de Code de procédure pénale. Il devrait viser les infractions commises non pas sur un "enfant" mais sur une personne "mineure d'âge" et être conjugué au futur pour des raisons de cohésion grammaticale.

2° En ce qui concerne l'article 3 de la proposition, l'alinéa 2 de l'article 21*bis* du Titre préliminaire de Code de procédure pénale prévoit déjà à l'égard de la même liste d'infractions à caractère sexuel que la correctionnalisation ne modifie pas le délai prévu pour la victime. Pour la clarté du texte, il est proposé de modifier l'alinéa 2 de l'article 21*bis* en précisant que le délai de prescription de l'action publique d'un crime visé à l'alinéa 1er de l'article 21*bis* du Titre préliminaire de Code de procédure pénale soit celui qui est prévu au nouvel alinéa 4 de l'article 21 du même texte, introduit aux termes de l'article 2 de la proposition. La clarté du dispositif légal n'en sera que meilleure.

M. Renaat Landuyt (sp.a) n'est pas d'avis qu'il faudrait remplacer les mots "personne d'un enfant de moins de dix-huit ans" par le mot "mineur". En effet, renvoyer à cette notion revient à légiférer par référence à un concept évolutif. Ce détour peut et doit être évité. Le droit pénal voit une évolution marquante sur le concept de minorité. Il semble plus sûr à l'orateur d'opter pour un critère fondé sur un âge déterminé.

M. Bert Schoofs (VB) note d'ailleurs que la majorité pénale et la majorité sexuelle sont deux concepts différents et connaissant une évolution indépendante.

Partageant le point de vue de M. Landuyt, *Mme Karine Lalieux (PS)* est cependant d'avis qu'il est utile de toiletter le texte et d'y faire figurer les mots "personne âgée de moins de 18 ans".

Mme Karine Lalieux (PS) et consorts introduisent les amendements n°s 21 et 26 (DOC 53 1639/002), qui modifient respectivement les articles 2 et 3 de la proposition. Sous réserve du concept de minorité, qui n'est pas

De vertegenwoordigster van de minister van Justitie geeft aan dat de tekst van de voorgestelde artikelen 2 en 3 op twee manieren kan worden verbeterd:

1° Het nieuwe, bij het voorgestelde artikel 2 ingevoegde lid zou moeten worden ingevoegd tussen het huidige derde en vierde lid van artikel 21 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering. Dat lid zou betrekking moeten hebben op de misdrijven die op een "minderjarige", dus niet op een "kind", worden gepleegd en zou in de toekomstige wijs moeten worden gesteld, ter wille van de grammaticale samenhang.

2° Met betrekking tot het voorgestelde artikel 3 zij erop gewezen dat artikel 21*bis*, tweede lid, van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering met betrekking tot dezelfde lijst van seksuele misdrijven al bepaalt dat de correctionalisering niets verandert aan de termijnen die voor het slachtoffer gelden. Ter wille van de duidelijkheid van de tekst wordt voorgesteld het tweede lid van voormeld artikel 21*bis* te wijzigen, door te preciseren dat de in artikel 21*bis*, eerste lid, van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering bedoelde verjaringstermijn van de strafvordering dezelfde moet zijn als die welke is vermeld in het nieuwe vierde lid van artikel 21 van dezelfde tekst, die bij het voorgestelde artikel 2 wordt ingesteld. Dat kan de duidelijkheid van de wettelijke regeling alleen maar ten goede komen.

De heer Renaat Landuyt (sp.a) is tegen de vervanging van de woorden "kind jonger dan achttien jaar" door het woord "minderjarige". Verwijzen naar dat begrip komt immers neer op het stellen van regels door te verwijzen naar een concept dat aan evolutie onderhevig is. Die omweg kan én moet worden voorkomen. In het strafrecht is het concept "minderjarigheid" op opzienbarende wijze aan het evolueren. De spreker acht het veiliger te opteren voor een criterium dat op een welbepaalde leeftijd is gestoeld.

De heer Bert Schoofs (VB) geeft voorts aan dat de strafrechtelijke meerderjarigheid en de seksuele meerderjarigheid twee verschillende zaken zijn, die onafhankelijk van elkaar evolueren.

Mevrouw Karine Lalieux (PS) kan zich vinden in het standpunt van de heer Landuyt. Desondanks stelt zij voor de tekst bij te werken en er de woorden "persoon van minder dan 18 jaar" in op te nemen.

Mevrouw Karine Lalieux (PS) c.s. dient de amendementen nrs. 21 en 26 (DOC 53 1639/002) in, tot wijziging van de respectieve voorgestelde artikelen 2 en 3. Met uitzondering van het concept "minderjarigheid", dat

retenu, ces amendements reprennent les suggestions de la collaboratrice du ministre.

Au titre de correction technique, *Mme Marie-Christine Marghem (MR)* suggère de placer le nouvel alinéa introduit par l'article 2 entre les alinéas 2 et 3 actuels de l'article 21 du Titre préliminaire de Code de procédure pénale et de renvoyer par conséquent, dans l'article 3 proposé, au nouvel alinéa 3 de l'article 21 du même texte.

M. Bert Schoofs (VB) présente l'amendement n° 25 ayant pour objectif, en cas d'infraction collective consistant en différentes infractions aux articles 372 à 377, 379, 380, 409 et 433quinquies, § 1er, 1°, du Code pénal, de ne faire courir le délai de prescription qu'à partir du jour où la victime la plus jeune atteint l'âge de dix-huit ans.

CHAPITRE 3

De l'obligation d'enregistrement audiovisuel des auditions

Art. 4

Les articles 4 et 5 définissent de nouvelles modalités d'enregistrement audiovisuel des auditions de mineurs, témoins ou victimes, dans les articles 92 et 95 du Code d'instruction criminelle. La proposition généralise cet enregistrement et vise à en faire une obligation légale.

La rerésentante du ministre évoque une série de suggestions en vue d'optimiser le texte de ces deux articles.

Dans la liste visée à l'article 4 proposé, n'ont été visées ni les circonstances aggravantes (et notamment les abus d'autorité), ni les mutilations génitales. Cette double limitation n'est pas justifiée par l'auteur de la proposition. En ce qui concerne les mutilations génitales, c'est justement un domaine où les facteurs environnementaux extérieurs justifient qu'un enregistrement audiovisuel ait lieu. Sans doute cette limitation résulte-elle de l'objet de la commission spéciale relative au traitement d'abus sexuels et de faits de pédophilie dans une relation d'autorité, en particulier au sein de l'Eglise, dont les recommandations fournissent la base de la proposition de loi.

buiten beschouwing wordt gelaten, nemen die amendementen de voorstellen van de medewerkster van de minister over.

Mevrouw Marie-Christine Marghem (MR) stelt voor om het nieuwe, bij het voorgestelde artikel 2 ingevoegde lid in te voegen tussen het huidige tweede en derde lid van artikel 21 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering. Derhalve moet in het voorstelde artikel 3 worden verwezen naar het nieuwe lid van artikel 21 van dezelfde tekst.

De heer Bert Schoofs (VB) dient amendement nr. 25 in dat ertoe strekt om in geval van een collectief misdrijf houdende verschillende inbreuken op de artikelen 372 tot 377, 379, 380, 409 en 433quinquies, § 1, eerste lid, 1°, van het Strafwetboek, de verjaringstermijn van de strafvordering pas beginnen te laten lopen vanaf de dag waarop het jongste slachtoffer de leeftijd van achttien jaar bereikt (DOC 53 1639/002).

HOOFDSTUK 3

Verplichting tot audiovisuele opnames verhoor

Art. 4

De artikelen 4 en 5 omschrijven de nieuwe nadere regels voor de audiovisuele opname van het verhoor van minderjarigen (zowel getuigen als slachtoffers), in de artikelen 92 en 95 van het Wetboek van strafvordering. Het wetsvoorstel veralgemeent die opname en strekt ertoe ze wettelijk te verplichten.

De vertegenwoordigster van de minister doet een aantal voorstellen om de tekst van die beide artikelen te optimaliseren.

In de in het voorgestelde artikel 4 opgenomen lijst van artikelen wordt niet verwezen naar verzwarende omstandigheden (en meer bepaald het misbruik van gezag), noch naar genitale verminkingen. Die tweevoudige beperking wordt door de indieners van het wetsvoorstel niet verantwoord. Genitale verminkingen zijn net een misdrijf waarvoor de externe omgevingsfactoren een audiovisuele opname van het verhoor rechtvaardigen. Die beperking is ongetwijfeld toe te schrijven aan de aard van de taak van de bijzondere commissie betreffende de behandeling van seksueel misbruik en feiten van pedofilie binnen een gezagsrelatie, inzonderheid binnen de Kerk, waarvan de aanbevelingen aan dit wetsvoorstel ten grondslag liggen.

Par ailleurs, les textes français et néerlandais de l'article 92, § 1er, alinéa 2, tel que proposé dans l'article 4, ne concordent pas. Le mot "autres" ne reçoit aucun équivalent en néerlandais. Il est dès lors proposé d'inscrire le mot "andere" et de supprimer l'article défini dans le texte néerlandais.

Enfin, le paragraphe 2 de l'article 92 tel que proposé dans l'article 4 vise en substance à créer trois listes d'infractions: celle où l'enregistrement est obligatoire, celle où il est facultatif et celle où il est possible. Pour cette dernière liste, il conviendrait de se limiter à renvoyer à l'article 91*bis* du Code d'instruction criminelle.

L'enregistrement audiovisuel est parfois contre-indiqué. C'est notamment le cas lorsque l'abus sexuel sur le mineur a été filmé. Une possibilité de ne pas procéder à un enregistrement doit subsister. Le juge d'instruction ou le procureur du Roi doit pouvoir tenir compte des circonstances propres à l'affaire, dans l'intérêt du mineur ou de la manifestation de la vérité.

Mme Sophie De Wit (N-VA) préférerait inscrire, dans le texte néerlandais de l'article 92, § 1er, alinéa 2, tel que proposé dans l'article 4, le mot "overige", qu'elle tient ici pour une meilleure traduction du mot "autres".

Mme Karine Lalieux (PS) n'est pas convaincue par une proposition qui viserait à autoriser à tenir compte "des circonstances propres à l'affaire, dans l'intérêt du mineur ou de la manifestation de la vérité". En effet, cette manière de libeller risque de donner l'impression que l'intérêt du mineur et la manifestation de la vérité sont des impératifs en concurrence, entre lesquels le juge ou le procureur peuvent procéder à une balance des intérêts.

En outre, le concept de "manifestation de la vérité" est trop vague.

La représentante du ministre rappelle qu'il est parfois intéressant de procéder à un enregistrement audio plutôt que de se lancer dans un enregistrement vidéo si l'enfant le refuse. Il serait opportun de conserver une certaine gradation.

Voorts merkt de spreker op dat de Nederlandse en de Franse tekst van artikel 92, § 1, tweede lid, zoals voorgesteld bij artikel 4 van het wetsvoorstel, niet overeenstemmen. Het Franse woord "autres" wordt in de Nederlandse tekst niet vertaald. Daarom stelt de spreker voor het woord "andere" in de Nederlandse tekst in te voegen en het bepaald lidwoord eruit weg te laten.

Ten slotte wijst de spreker erop dat het bij artikel 4 van het wetsvoorstel voorgestelde artikel 92, § 2, in wezen beoogt drie lijsten van misdrijven te creëren: die waarvoor de opname van het verhoor verplicht is, die waarvoor de opname facultatief is, en die waarvoor de opname van het verhoor mogelijk is. Met betrekking tot die laatste lijst moet men zich beperken tot de verwijzing naar artikel 91*bis* van het Wetboek van strafvordering.

Niet in alle gevallen is het aangewezen een audiovisuele opname van het verhoor te maken. Dat is met name het geval wanneer het seksueel misbruik van de minderjarige werd gefilmd. De mogelijkheid om een verhoor niet op te nemen, moet behouden blijven. De onderzoeksrechter dan wel de procureur des Konings moet rekening houden met de specifieke omstandigheden van de zaak, in het belang van de minderjarige of om de waarheid aan het licht te brengen.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) had liever gezien dat men in de Nederlandse tekst van het bij artikel 4 van het wetsvoorstel voorgestelde artikel 92, § 1, tweede lid, het woord "autres" vertaalt als "overige", dat hier volgens haar een betere vertaling is.

Mevrouw Karine Lalieux (PS) is er niet van overtuigd dat men er goed aan doet toe te laten dat rekening wordt gehouden met "specifieke omstandigheden van de zaak, in het belang van de minderjarige of om de waarheid aan het licht te brengen". Die bewoordingen dreigen immers de indruk te wekken dat het belang van de minderjarige en het aan het licht brengen van de waarheid vereisten zijn die met elkaar wedijveren, waartussen de rechter of de procureur moeten kiezen om de belangen af te wegen.

Bovendien is het concept "het aan het licht brengen van de waarheid" te vaag.

De vertegenwoordigster van de minister wijst erop dat het soms interessant is een geluidsopname te maken, in plaats van een video-opname, zo het kind zich daartegen verzet. Het is aangewezen een zekere gradatie te behouden.

Mme Karine Lalieux (PS) craint que derrière la “manifestation de la vérité” se cache une autre considération, et spécialement le manque de local approprié.

M. Christian Brotcorne (cdH) constate que la représentante du ministre suggère d'étendre les cas où l'enregistrement audiovisuel devrait être obligatoire. Il craint toutefois une confusion entre les cas où le mineur est entendu comme *victime* de l'abus sexuel et le cas où il est entendu comme *témoin* de celui-ci.

La représentante du ministre n'est pas convaincue qu'il existerait une grande différence de gradation dans la victimisation secondaire éventuelle due à l'audition d'un mineur qui était témoin d'abus sexuel et celui d'un mineur victime.

Mme Marie-Christine Marghem (MR) indique que l'article 91bis du Code d'instruction criminelle offre à l'autorité judiciaire le droit d'écarter de l'enregistrement audiovisuel la personne choisie par le mineur pour l'accompagner à cette fin. À son estime, le critère de la “manifestation de la vérité” ne peut être repris dans l'article 92, § 1er, alinéa 2: il convient uniquement de tenir compte de la protection du mineur. Par contre, lorsque c'est à la demande du procureur du Roi ou du juge d'instruction qu'un tel enregistrement est réalisé, ce critère de la “manifestation de la vérité” pourrait à nouveau paraître opportun.

Mme Karine Lalieux (PS) se rallie à cette position et voudrait qu'il soit indiqué que le juge d'instruction ou le procureur du Roi doit pouvoir tenir compte des circonstances propres à l'affaire et des intérêts du mineur.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) juge que cette manière de rédiger s'inscrit dans la volonté de tous les auteurs de la proposition, à savoir rendre les enregistrements audiovisuels obligatoires chaque fois qu'il est possible de le faire. Si l'exception est formulée en des termes trop vagues, elle deviendra la règle et nuira au principe de l'enregistrement audiovisuel obligatoire.

M. Christian Brotcorne (cdH) demande encore quelle est la pertinence de renvoyer dans l'article 92, § 1er, alinéa 2, à d'autres dispositions que les articles 372 à 377 du Code pénal de manière telle que les mutilations génitales soient notamment incluses. Comment préciser

Mevrouw Karine Lalieux (PS) vreest dat achter “het aan het licht brengen van de waarheid” een andere overweging schuil gaat, en in het bijzonder dat er geen geschikt lokaal voorhanden is.

De heer Christian Brotcorne (cdH) constateert dat de vertegenwoordigster van de minister voorstelt het aantal gevallen te verruimen waarin de audiovisuele opname zou moeten worden verplicht. Hij vreest evenwel dat verwarring zal optreden tussen de gevallen waarin de minderjarige wordt gehoord als *slachtoffer* van een seksueel misdrijf en die waarin hij als *getuige* wordt gehoord.

De vertegenwoordigster van de minister denkt niet dat er qua eventuele secundaire victimisering een groot gradatieverschil bestaat, naargelang een minderjarige als getuige dan wel als slachtoffer van seksueel misbruik wordt gehoord.

Mevrouw Marie-Christine Marghem (MR) geeft aan dat artikel 91bis van het Wetboek van strafvordering de gerechtelijke overheid het recht verleent de persoon die door de minderjarige werd gekozen om hem bij het verhoor bij te staan, uit de audiovisuele opname te verwijderen. Volgens haar mag het criterium “het aan het licht brengen van de waarheid” niet worden opgenomen in artikel 92, § 1, tweede lid; men moet immers louter rekening houden met de bescherming van de minderjarige. Daar staat tegenover dat het criterium “het aan het licht brengen van de waarheid” opnieuw relevant zou kunnen zijn wanneer een dergelijke opname wordt gemaakt op verzoek van de procureur des Konings of van de onderzoeksrechter.

Mevrouw Karine Lalieux (PS) sluit zich aan bij dat standpunt. Zij had graag gezien dat wordt aangegeven dat de onderzoeksrechter of de procureur des Konings rekening moeten houden met de specifieke omstandigheden van de zaak *en* met de belangen van de minderjarige.

Volgens *mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld)* stroken die bewoordingen met het streven van alle indieners van het wetsvoorstel, met name de audiovisuele opname verplicht te maken in alle gevallen waarin dat mogelijk is. Als de uitzonderingen in te vage bewoordingen worden omschreven, zullen zij de regel worden, en zullen zij het beginsel van de verplichte audiovisuele opname uithollen.

De heer Christian Brotcorne (cdH) vindt het nog steeds irrelevant in het voorgestelde artikel 92, § 1, tweede lid, naar andere bepalingen te verwijzen dan naar de artikelen 372 tot 377 van het Strafwetboek, waardoor meer bepaald rekening wordt gehouden

de manière limitative les cas les plus extrêmes, où il semble indispensable de procéder à un enregistrement audiovisuel? Il lui semble plus simple de rester au texte initial, qui vise les faits les plus graves, que le mineur soit victime ou témoin.

La représentante du ministre note que la proposition ne vise que les articles 372 à 377. L'intervenante ne voit pas pourquoi il conviendrait de se limiter à ces cas-là. Les circonstances aggravantes consistent notamment en des abus d'autorité. Ces abus ne sont pas commis par le mineur, mais pas le majeur. Le libellé de la proposition induit donc un décalage. L'intervenante ne peut imaginer que l'auteur de la proposition ait voulu exclure de telles circonstances aggravantes.

M. Christian Brotcorne (cdH) constate que la volonté de la représentante du ministre consiste à aller au-delà de la proposition et de faire preuve de plus d'audace.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) demande lui aussi que les critères soient cumulatifs: les circonstances doivent être propres à l'affaire et l'exception doit être décidée dans l'intérêt du mineur. Les éventuelles craintes budgétaires ont justifié l'insertion de l'article 12 dans la proposition de loi: cette disposition reporte l'entrée en vigueur, en principe, au 1er janvier 2013.

En conclusion de la discussion, *Mme Karine Lalieux (PS)* présente un amendement n° 27 (DOC 53 1639/002) qui tend à remplacer le § 1er, alinéa 1er, de l'article 4 proposé.

L'amendement n° 29 (DOC 53 1639/002) de *Mme Sophie De Wit (N-VA) et consorts* vise à insérer, dans la version néerlandaise de l'article 92, § 1er, deuxième alinéa du Code d'instruction criminelle en projet le mot "overige" entre les mots "slachtoffer zijn van de" et les mots "in artikel 91bis".

L'amendement n° 28 de *M. Christian Brotcorne (cdH) et consorts* (DOC 53 1639/002) vise à préciser que dans l'article 92, § 2, alinéa 1er, du Code d'instruction criminelle en projet, les mots "au § 1er" sont remplacés par les mots "à l'article 91bis".

Art. 5

Cet article n'appelle aucun commentaire.

met de genitale verminkingen. Hoe preciseert men op limitatieve wijze de meest extreme gevallen, waarvoor een audiovisuele opname van het verhoor onontbeerlijk lijkt? Volgens hem is het eenvoudiger de oorspronkelijke tekst te behouden, die betrekking heeft op de zwaarste feiten, ongeacht of de minderjarige getuige dan wel slachtoffer is.

De vertegenwoordigster van de minister stipt aan dat het wetsvoorstel alleen maar de artikelen 372 tot 377 beoogt. Zij ziet niet in waarom men zich tot die gevallen zou moeten beperken. Verzwarende omstandigheden bestaan met name uit misbruik van gezag. Die misbruiken zijn niet gepleegd door de minderjarige, maar door de meerderjarige. De formulering van het wetsvoorstel leidt dus tot een verschuiving. De spreekster kan zich niet voorstellen dat de indieners van het wetsvoorstel dergelijke verzwarende omstandigheden hebben willen uitsluiten.

De heer Christian Brotcorne (cdH) stelt vast dat de vertegenwoordigster van de minister het wetsvoorstel wil overstijgen en blijk wil geven van meer durf.

Ook *de heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!)* vraagt dat de criteria cumulatief zouden zijn: de omstandigheden moeten eigen zijn aan de zaak én er moet in het belang van de minderjarige tot een uitzondering worden besloten. De eventuele budgettaire vrees vormt de verantwoording voor de opnemings van artikel 12 in het wetsvoorstel: die bepaling verdaagt de inwerking-treding in principe tot 1 januari 2013.

Mevrouw Karine Lalieux (PS) c.s. dient als besluit van de bespreking amendement nr. 27 in tot vervanging van § 1, eerste lid, van het voorgestelde artikel 4 (DOC 53 1639/002).

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) c.s. dient amendement nr. 29 (DOC 53 1639/002) in, dat ertoe strekt in de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 92, § 1, tweede lid, van het Wetboek van strafvordering, tussen de woorden "slachtoffer zijn van de" en de woorden "Artikel 91bis", het woord "overige" in te voegen.

De heer Christian Brotcorne (cdH) c.s. dient amendement nr. 28 (DOC 53 1639/002) in, dat ertoe strekt te preciseren dat in het ontworpen artikel 92, § 2, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering, de woorden "in § 1" worden vervangen door de woorden "artikel 91bis".

Art. 5

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

CHAPITRE 4

**Du secret professionnel:
extension du droit de parole**

Art. 6

M. Renaat Landuyt (sp.a), co-auteur de la proposition de loi, explique qu'il s'agit de l'article le plus important du texte. Il rappelle que la commission spéciale avait souligné qu'il y avait un problème avec le silence dans certaines institutions. Il estime inacceptable que l'on invoque continuellement le secret professionnel pour se taire.

La proposition de loi vise à étendre le droit de rompre le secret professionnel dans deux cas, à savoir:

— D'une part, en cas d'abus sexuels commis sur des mineurs et qui sont portés à la connaissance du dépositaire du secret professionnel par l'auteur ou par une tierce personne;

— D'autre part, le champ d'application est également étendu à toutes les victimes potentielles et n'est plus limité exclusivement aux situations dans lesquelles il existe un danger grave et imminent pour l'intégrité de l'intéressé.

La proposition de loi précise également que celui qui n'utilise pas de son droit d'informer, alors que les conditions de cette dérogation au respect du secret professionnel sont réunies, peut se rendre coupable de non-assistance à personne en danger, comme le prévoit l'article 422*bis* du Code pénal.

La proposition prévoit donc trois phases: la levée du secret professionnel, le droit de parole et l'abstention coupable.

M. Raf Terwingen (CD&V) fait observer que l'objectif a toujours été d'étendre le droit de signalement. Il s'agit plus particulièrement de l'étendre:

— aux personnes vulnérables,

— à la connaissance des secrets révélés au dépositaire du secret professionnel par l'auteur ou par une tierce personne, et non plus exclusivement par la victime;

HOOFDSTUK 4

**Beroepsgeheim:
uitbreiding spreekrecht**

Art. 6

De heer Renaat Landuyt (sp.a), mede-indiener van het wetsvoorstel, legt uit dat dit het belangrijkste artikel van de tekst is. Hij herinnert eraan dat de bijzondere commissie had beklemtoond dat een moeilijkheid rees met het stilzwijgen in sommige instellingen. Hij vindt het onaanvaardbaar dat voortdurend het beroepsgeheim wordt ingeroepen om er het zwijgen toe te doen.

Het wetsvoorstel beoogt een verruiming van het recht het beroepsgeheim te doorbreken in twee gevallen, te weten:

— enerzijds ingeval van op minderjarigen gepleegd seksueel misbruik dat ter kennis van de houder van het beroepsgeheim wordt gebracht door de dader of door een derde;

— anderzijds wordt de werkingssfeer ook tot alle potentiële slachtoffers verruimd, en is ze niet langer beperkt tot de situaties waar sprake is van een ernstig en dreigend gevaar voor de integriteit van het betrokkene.

Voorts bepaalt het wetsvoorstel dat iemand die geen gebruik maakt van zijn recht om te informeren terwijl voldaan is aan de voorwaarden om van het beroepsgeheim af te wijken, zich schuldig kan maken aan het niet-verlenen van bijstand aan een persoon in nood, zoals is bepaald bij artikel 422*bis* van het Strafwetboek.

Het voorstel voorziet dus in drie fasen: opheffing van het beroepsgeheim, spreekrecht en schuldig verzuim.

De heer Raf Terwingen (CD&V) merkt op dat het steeds de bedoeling is geweest te komen tot een uitbreiding van het meldingsrecht. In het bijzonder betreft het een uitbreiding:

— tot de kwetsbaren;

— tot de kennisname van geheimen die aan de houder van het beroepsgeheim worden onthuld door de dader of door een derde en niet meer uitsluitend door het slachtoffer;

— à toutes les victimes potentielles, et non plus exclusivement aux situations dans lesquelles il existe un danger grave et imminent pour l'intégrité de l'intéressé.

L'article 422*bis* du Code pénal demeure inchangé.

L'article 6 proposé prévoit, dans un membre de phrase distinct, que la personne qui n'informe pas le procureur du Roi, dans les circonstances précitées, peut être poursuivie en application de l'article 422*bis*.

De nombreuses observations au sujet de cette disposition ont été adressées à l'intervenant tant par le monde académique que par les praticiens. Il est indiqué que ce membre de phrase ne se borne pas à rappeler l'existence de l'article 422*bis*. Sous l'angle de la technique juridique, cela revient en effet essentiellement à étendre la qualification délictuelle de cet article.

Le membre s'explique en précisant que l'article 422*bis* a été rédigé afin d'aider les personnes courant un danger grave et imminent. Par suite de l'ajout de ce membre de phrase explicite et distinct, le champ d'application de cet article est également étendu à l'application incorrecte du droit de signalement. On crée ainsi un droit de signalement qui, par suite du renvoi à l'article 422*bis*, devient en fait une obligation de signalement.

Le membre fait observer qu'en l'occurrence, ce sont les victimes qui revêtent le plus d'importance. Toutefois, compte tenu des problèmes juridiques pouvant découler de cette disposition, il s'impose de clarifier le problème soulevé.

Mme Sonja Becq (CD&V) se réfère à son amendement n°18 (DOC 53 1639/002) et souligne qu'il vise à établir un équilibre entre le secret professionnel et les faits. Elle se réfère à cet égard aux auditions des professeurs Vander Straeten et Put au Sénat en 2001 qui ont également mis l'accent sur la zone de tension existante entre le secret professionnel et la gravité de l'infraction. A cet égard, les professeurs invoquent le principe de subsidiarité selon lequel le droit de parole n'intervient que lorsque le danger ne peut être écarté d'aucune autre manière, c'est à-dire ni par le dépositaire du secret professionnel, ni par l'aide d'une tierce personne.

En ce qui concerne l'abstention coupable, l'amendement n°18 précise que la disposition s'applique sans préjudice de l'article 422*bis*.

— tot alle potentiële slachtoffers, en dus niet meer beperkt tot uitsluitend de situaties waar er een ernstig en dreigend gevaar bestaat voor de integriteit van de betrokkene.

Aan artikel 422*bis* van het Strafwetboek wordt niet geraakt.

Het voorgestelde artikel 6 bepaalt in een aparte zinsnede dat een persoon die in voormelde omstandigheden de procureur des Konings niet inlicht, vervolgd kan worden met toepassing van artikel 422*bis*.

Over deze bepaling heeft de spreker reeds tal van bemerkingen bekomen zowel vanuit de academische wereld als van practici. Er wordt gesteld dat met deze zinsnede meer wordt gedaan dan alleen het bestaan van artikel 422*bis* in herinnering te brengen. Juridisch technisch gezien, wordt immers in wezen aldus de delictomschrijving van dit artikel uitgebreid.

Het lid verklaart zich nader. Artikel 422*bis* werd opgesteld om personen die in dreigend onmiddellijk groot gevaar verkeren, te helpen. Door de toevoeging van de uitdrukkelijke, aparte zinsnede wordt het toepassingsgebied van dit artikel eveneens uitgebreid tot de niet-correcte toepassing van het meldingsrecht. Aldus wordt een meldingsrecht gecreëerd dat met de koppeling naar artikel 422*bis*, eigenlijk een meldingsplicht wordt.

Het lid stipt aan dat de slachtoffers in dit verhaal het belangrijkste zijn. Gelet evenwel op de juridische problemen waartoe deze bepaling aanleiding kan geven, dient dit opgeworpen probleem uitgeklaard te worden.

Mevrouw Sonja Becq (CD&V) verwijst naar haar amendement nr. 18 (DOC 53 1639/002) en onderstreept dat daarmee een evenwicht wordt beoogd tussen het beroepsgeheim en de feiten. Ze verwijst in dat verband naar de hoorzittingen die in 2001 in de Senaat werden gehouden met de professoren Vander Straeten en Put. Ook zij wezen op het spanningsveld tussen het beroepsgeheim en de ernst van het misdrijf. Volgens hen moet hier het subsidiariteitsbeginsel worden toegepast, op grond waarvan het spreekrecht alleen maar geldt wanneer het gevaar op geen enkele andere wijze kan worden afgewend, dat wil zeggen noch door de houder van het beroepsgeheim, noch door hulp van een derde.

Wat het schuldig verzuim betreft, wordt in amendement nr. 18 gepreciseerd dat deze bepaling van toepassing is onverminderd artikel 422*bis* van het Strafwetboek.

Les personnes dépositaires du secret professionnel craignent d'être accusées d'abstention coupable si elles se taisent.

Alors que le secret professionnel ne pouvait jusqu'ici être rompu que lorsque la personne tenue au secret professionnel était informée des infractions visées de la bouche même de la victime, cette condition est élargie dans l'amendement: la personne tenue au secret professionnel peut désormais aussi rompre le secret professionnel lorsqu'elle est informée d'infractions par des auteurs ou par des tiers; pour le permettre, l'amendement supprime la condition prévoyant que le

dépositaire du secret professionnel doit avoir examiné la victime ou recueilli les confidences de celle-ci.

Etant donné la difficulté d'appréciation par le détenteur du secret professionnel, l'amendement prévoit que le secret professionnel peut être rompu lorsqu'il y a un risque sérieux et réel que d'autres mineurs ou personnes vulnérables visées soient victimes des infractions prévues aux articles précités. Mme Becq propose d'ajouter que le dispensateur d'aide doit disposer d'indices sérieux qu'il existe, pour d'autres mineurs ou personnes vulnérables un "danger grave et imminent" pour leur intégrité physique ou mentale.

Mme Sonja Becq estime qu'il est important de reprendre les termes existants de l'article 458bis "danger grave et imminent" et d'y ajouter, afin de réduire les risques d'interprétation, qu'il doit y avoir un "risque sérieux et réel".

Mme Carina Van Cauter (*Open Vld*) explique son amendement n° 22 (DOC 53 1639/002). Elle rappelle que selon la règle générale, le dépositaire d'un secret professionnel a l'obligation de se taire. Toutefois, en 2001, le législateur a prévu une levée partielle du secret professionnel. Ainsi, l'article 458 bis du Code pénal prévoit que le dépositaire du secret professionnel peut rompre ce secret lorsqu'il veut dénoncer des infractions commises à l'égard de mineurs sans craindre être poursuivi. Une des conditions à la levée du secret professionnel est que l'infraction doit avoir été commise. Actuellement, une information préventive n'est pas possible au risque d'être soi-même incriminé. En outre, actuellement, il faut que la personne ait elle-même examiné la victime ou que la victime ait pris la personne en confiance. Partant du constat que le silence est à l'origine de la commission continue d'abus sexuels,

De mensen die onder het beroepsgeheim vallen, vrezen te worden beschuldigd van schuldig verzuim, zo zij zwijgen.

Tot dusver mocht het beroepsgeheim maar worden verbroken wanneer degene die ertoe gehouden is, van de bewuste misdrijven op de hoogte werd gebracht door het slachtoffer zelf. Die voorwaarde wordt via dit amendement verruimd. Degene die tot het beroepsgeheim gehouden is, mag dat geheim voortaan ook verbreken, wanneer hij door de daders of door derden van misdrijven in kennis wordt gesteld. Daartoe schrapt het amendement de voorwaarde volgens welke de houder

van het beroepsgeheim het slachtoffer moet hebben onderzocht of door het slachtoffer in vertrouwen moet zijn genomen.

Aangezien het voor degene die tot het beroepsgeheim gehouden is niet steeds makkelijk is de zaken duidelijk in te schatten, bepaalt het amendement dat het beroepsgeheim mag worden verbroken wanneer een ernstig en gewichtig risico bestaat dat nog andere minderjarigen of hier bedoelde kwetsbare personen het slachtoffer kunnen worden van de in de voormelde artikelen bedoelde misdrijven. Daarom stelt mevrouw Becq in haar amendement voor dat de hulpverlener moet beschikken over zwaarwichtige aanwijzingen dat voor de fysieke en psychische integriteit van andere minderjarige of kwetsbare personen een "ernstig en dreigend gevaar" bestaat.

Mevrouw Sonja Becq vindt het belangrijk de thans in artikel 458bis van het Strafwetboek gebruikte terminologie, te weten een "ernstig en dreigend gevaar", over te nemen en daar ter voorkoming van interpretatieproblemen aan toe te voegen dat sprake moet zijn van een "gewichtig en reëel risico".

Mevrouw Carina Van Cauter (*Open Vld*) licht haar amendement nr. 22 (DOC 1639/002) toe. Ze herinnert eraan dat, volgens de algemene regel, de houder van het beroepsgeheim verplicht is te zwijgen. In 2001 heeft de wetgever het beroepsgeheim echter gedeeltelijk opgeheven. Zo bepaalt artikel 458bis van het Strafwetboek dat de houder van het beroepsgeheim dat geheim mag verbreken zonder vrees voor vervolging, wanneer hij misdrijven tegen minderjarigen wil aangeven. Een van de voorwaarden voor die verbreking van het beroepsgeheim is dat het misdrijf moet zijn gepleegd. Momenteel is een preventieve aangifte dus onmogelijk, want dan loopt de aangever het gevaar zelf te worden vervolgd. Bovendien moet, in de huidige stand van de wetgeving, de aangever het slachtoffer zelf hebben onderzocht of moet dat slachtoffer hem in vertrouwen hebben genomen. Uitgaande van de vaststelling dat het

la commission spéciale a procédé à de nombreuses auditions. S'adressant à Mme Becq, Mme Van Cauter estime qu'il n'est pas sérieux de se référer à un rapport du Sénat de 2001. La commission spéciale dans son ensemble a souligné qu'il était primordial de protéger également les victimes potentielles.

La commission s'est dès lors posé la question de savoir comment étendre le droit de parole.

Mme Carina Van Cauter se réfère au rapport de la commission (DOC 53 0520/002, p 242) et en particulier à l'audition de M. Karel Van Cauwenberghe, président de l'Association des juges d'instruction, qui a plaidé pour l'instauration d'une obligation de parole. En outre, les auditions des personnes issues du secteur de l'aide ont attiré l'attention de la commission sur le fait qu'il leur serait difficile d'exercer leur profession et de garder une relation de confiance avec les victimes si une telle obligation était instaurée.

La proposition de loi rencontre le souci de protéger les victimes potentielles. Les acteurs de terrain ont attiré l'attention des auteurs de la proposition sur certaines corrections techniques qui se justifient pleinement.

Une première remarque consiste à préciser que l'élargissement du droit de parole n'entraîne pas l'obligation de parole. Ce n'était pas l'intention de la commission. Mme Van Cauter propose dès lors de préciser à cet article "sans préjudice des obligations prévues à l'article 422bis".

Le membre rappelle que la commission spéciale était d'accord de préciser, en ce qui concerne les victimes potentielles, qu'il existait un "danger sérieux et réel". Toutefois, si on se rallie à la suggestion de Mme Becq, à savoir de préciser qu'il doit y avoir des "indices sérieux de danger grave et imminent", cela signifierait, en ce qui concerne les victimes potentielles, que l'on attend du dispensateur d'aide la même connaissance préalable des faits avant qu'il ne puisse rompre son secret professionnel. Cela n'est pas correct et signifierait qu'il n'existe pas de droit de parole pour les victimes potentielles; ce qui n'était pas l'avis de la commission. Pour ces raisons, Mme Van Cauter propose de

verzwijgen van seksueel misbruik ervoor heeft gezorgd dat die misdrijven ongestraft konden voortgaan, heeft de bijzondere commissie een hele reeks hoorzittingen gehouden. Mevrouw van Cauter vindt het van mevrouw Becq dan ook niet ernstig dat zij verwijst naar een verslag van de Senaat dat dateert van 2001. Alle leden van de bijzondere commissie hebben beklemtoond dat het primordiaal is ook de potentiële slachtoffers te beschermen.

Bijgevolg heeft de bijzondere commissie zich gebogen over de vraag hoe dat spreekrecht kan worden uitgebreid.

Mevrouw Carina Van Cauter verwijst naar het commissieverslag (DOC 53 0520/002, blz. 242), inzonderheid naar de hoorzitting met de heer Karel Van Cauwenberghe, voorzitter van de Belgische Vereniging van Onderzoekersrechters, die heeft gepleit voor de invoering van een spreekplicht. Daar staat tegenover dat de mensen uit de sector van de hulpverlening er de commissie tijdens de hoorzittingen op attent hebben gemaakt dat het hen moeilijk zal vallen een vertrouwensrelatie met de slachtoffers in stand te houden, mocht een dergelijke spreekplicht worden opgelegd.

Het wetsvoorstel komt tegemoet aan het streven de potentiële slachtoffers te beschermen. De veldwerkers hebben de indieners van het wetsvoorstel terecht gewezen op een aantal technische onvolkomenheden, die hoe dan ook moeten worden gecorrigeerd.

Een eerste opmerking sloeg op het feit dat de verruiming van het spreekrecht geen spreekplicht mag inhouden. Dat was de commissie niet van plan. Vandaar dat mevrouw Van Cauter voorstelt in dit artikel te preciseren dat het van toepassing is "onverminderd de verplichtingen hem opgelegd door 422bis van het Strafwetboek".

Voorts herinnert het lid eraan dat de bijzondere commissie ermee akkoord ging om voor de potentiële slachtoffers te preciseren dat er sprake moet zijn van een "gewichtig en reëel gevaar". Er zou zich echter een probleem voordoen, mocht men zich scharen achter de suggestie van mevrouw Sonja Becq, die wenst dat wordt gepreciseerd dat er sprake moet zijn van "zwaarwichtige aanwijzingen van een ernstig en dreigend gevaar". Wat de potentiële slachtoffers betreft, zou dat betekenen dat de hulpverlener eerst kennis moet hebben van de feiten en pas dan het beroepsgeheim mag verbreken. Dat is de wereld op zijn kop, want aldus zou er helemaal geen spreekrecht bestaan uit naam van de potentiële

supprimer les mots “indices sérieux” et de maintenir les termes “danger sérieux et réel”.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) introduit également les amendements 23 et 24 (DOC 53 1639/002). L'amendement n° 23 vise à préciser que c'est le dispensateur d'aide que l'on vise et non la victime.

L'amendement n° 24 vise à rétablir le texte actuel de l'article 458*bis* du Code pénal afin de ne pas donner l'impression que l'article 422*bis* est modifié ou élargi. La rédaction proposée pose problème.

M. Christian Brotcorne (cdH) dépose l'amendement n° 19 (sous-amendement à l'amendement n° 20 de Mme Becq; DOC 53 1639/002) qui vise à calquer la définition de la personne vulnérable sur celle du projet de loi “modifiant et complétant le Code pénal en vue d'incriminer l'abus de la situation de faiblesse des personnes et d'étendre la protection pénale des personnes vulnérables contre la maltraitance (DOC 53 0080/009).

M. Brotcorne dépose également l'amendement n° 20 (DOC 53 1639/002) qui vise une adaptation d'ordre légistique dans la formulation du deuxième tiret de l'article 458*bis* proposé.

Mme Sophie De Wit (N-VA) et consorts déposent les amendements n° 30 et 31 (DOC 53 1639/002). L'amendement n° 30 vise à préciser que la condition relative à la protection de l'intégrité vaut également pour les victimes potentielles.

L'amendement n° 31 vise à préciser qu'il doit y avoir des indices de danger sérieux et réel.

Mme Karine Lalieux (PS) précise que cet article suscite beaucoup d'émotion chez les dispensateurs d'aide et les avocats. Elle rappelle qu'une majorité de la commission est d'accord pour modifier la rédaction de l'article 458*bis*, et faire référence à l'article 422*bis* et rappelle que l'article 458*bis* avait été rédigé dans des circonstances difficiles par la commission spéciale.

Elle confirme que la commission spéciale n'a jamais voulu instaurer une obligation de dénonciation. Elle

slachtoffers. Bovendien spoort zulks niet met het advies van de commissie. Om die redenen stelt mevrouw Van Cauter voor de woorden “zwaarwichtige aanwijzingen” weg te laten, maar de woorden “een gewichtig en reëel gevaar” te behouden.

Tevens dient mevrouw Carine Van Cauter (Open Vld) de amendementen nrs. 23 en 24 (DOC 53 1639/002) in, die ertoe strekken te preciseren dat terzake de hulpverlener en niet het slachtoffer wordt bedoeld.

Amendement nr. 24 strekt ertoe artikel 458*bis* van het Strafwetboek in zijn huidige formulering te herstellen, teneinde niet de indruk te wekken dat artikel 422*bis* van het Strafwetboek wordt gewijzigd of verruimd. De thans voorgestelde formulering schept verwarring.

De heer Christian Brotcorne (cdH) dient amendement nr. 19 (DOC 53 1639/002) in, dat er, als subamendement op amendement nr. 20 van mevrouw Becq, toe strekt de definitie van het begrip “kwetsbare persoon” af te stemmen op die welke wordt gehanteerd in het wetsontwerp tot wijziging en aanvulling van het Strafwetboek teneinde het misbruik van de zwakke toestand van personen strafbaar te stellen, en de strafrechtelijke bescherming van kwetsbare personen tegen mishandeling uit te breiden (DOC 53 0080/009).

Tevens dient de heer Brotcorne amendement nr. 20 (DOC 53 1936/002) in, dat om wetgevingstechnische redenen de formulering van het tweede gedachtestreepje van het voorgestelde artikel 458*bis* van het Strafwetboek aanpast.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) c.s. dient de amendementen nrs. 30 en 31 (DOC 53 1639/002) in, ter precisering van het feit dat de voorwaarde met betrekking tot de bescherming van de integriteit ook voor de potentiële slachtoffers geldt.

Amendement nr. 31 strekt ertoe te preciseren dat er aanwijzingen moeten zijn van een ernstig en dreigend gevaar.

Mevrouw Karine Lalieux (PS) preciseert dat dit artikel heel wat ongerustheid teweeg brengt bij de hulpverleners en advocaten. Zij brengt in herinnering dat een meerderheid van de commissieleden voorstander is van een aanpassing van de formulering van het voorgestelde artikel 458*bis* van het Strafwetboek en van een verwijzing naar artikel 422*bis*; zij memoreert voorts dat artikel 458*bis* in moeilijke omstandigheden binnen de bijzondere commissie tot stand is gekomen.

Ze bevestigt dat het nooit de bedoeling is geweest van de bijzondere commissie een aangifteplicht in te

rappelle que le secret professionnel n'a jamais été institué pour protéger le dépositaire mais bien la personne qui se confie. Il convient dès lors de permettre à une personne de faire une confidence à un professionnel car il est soumis au secret professionnel. Sans cela, la personne qui souhaite être aidée et confier une information décidera désormais de ne plus se fier à personne et de s'abstenir. Le risque existe que plus rien ne soit dénoncé, même pas au niveau de l'aide. *Mme Lalieux* est d'avis que l'objectif du secret professionnel n'est nullement de couvrir des infractions mais de permettre à des médecins, à des avocats, à des psychologues d'exercer leur profession en toute confiance, ce qui est primordial pour les victimes. Il est important de rappeler que l'article 422*bis* du Code pénal impose de venir en aide à une personne exposée à un péril grave. Toutefois, on n'impose pas l'obligation de se rendre chez le procureur du Roi. Il est clair que dans ces matières, la voie judiciaire n'est pas la seule voie possible. Il convient, en effet, de garder cette complémentarité entre la voie judiciaire et l'aide. La commission spéciale a voulu rappeler que précédemment, seules les confidences faites par la victime ouvraient le droit à la levée du secret professionnel. L'objectif des deux amendements est d'ouvrir ce droit lorsque l'auteur des faits ou un tiers informant un détenteur du secret professionnel. En ce sens, les deux amendements rencontrent le souhait de la commission spéciale.

Un autre souhait de la commission était d'ouvrir l'article 458*bis* aux personnes vulnérables (voir la loi du ... modifiant le Code pénal en vue d'incriminer l'abus de situation de faiblesse des personnes et d'tendre la protection pénale des personnes vulnérables contre la maltraitance – DOC 53 0080/009).

Mme Lalieux conteste les termes "victimes potentielles".

Elle compare les deux amendements; d'une part l'amendement de *Mme Van Cauter* qui parle de "danger sérieux et réel" et d'autre part, l'amendement de *Mme Becq*, qu'elle a cosigné, qui parle de "danger grave et imminent" et qui ajoute la condition d'"indices sérieux".

L'oratrice plaide en faveur de son texte qui rencontre les objectifs contenus dans les recommandations de la commission spéciale, tout en n'instaurant pas d'obligation de dénonciation.

stellen. Ze wijst erop dat het beroepsgeheim nooit werd ingesteld ter bescherming van de houder ervan, maar ter bescherming van de persoon die hem in vertrouwen neemt. Daarom is het van belang dat een slachtoffer een professioneel iemand, precies omdat die het beroepsgeheim in acht moet nemen, in vertrouwen kan nemen. Zo niet bestaat het gevaar dat de hulpzoekende die iemand informatie wenst toe te vertrouwen, voortaan niemand nog in vertrouwen durft te nemen en blijft zwijgen. Met andere woorden: niemand zou nog aangifte doen, zelfs niet aan hulpverleners. Volgens mevrouw Lalieux heeft het beroepsgeheim geenszins tot doel misdrijven toe te dekken, maar wel de artsen, advocaten en psychologen in staat te stellen hun beroep in een sfeer van volledig vertrouwen uit te oefenen, wat voor de slachtoffers primordiaal is. Tevens is het van belang eraan te herinneren dat artikel 422*bis* van het Strafwetboek oplegt "hulp te verlenen of te verschaffen aan iemand die in groot gevaar verkeert". Toch houdt die verplichting niet in dat men zich tot de procureur des Konings moet wenden. Het is duidelijk dat de gerechtelijke weg in deze aangelegenheden niet de enige is. Het is namelijk van belang dat een gerechtelijk optreden en hulpverlening elkaar blijven aanvullen. De bijzondere commissie heeft willen aanstippen dat voorheen alleen onthullingen van het slachtoffer aanleiding konden geven tot een verbreking van het beroepsgeheim. De twee amendementen strekken ertoe dat recht uit te breiden tot het geval waarin de dader van de feiten of een derde de houder van het beroepsgeheim inlichtten. In die zin komen de twee amendementen tegemoet aan het oogmerk van de bijzondere commissie.

Voorts wou de bijzondere commissie artikel 458*bis* van het Strafwetboek ook van toepassing maken op de kwetsbare personen (zie de wet van ... tot wijziging en aanvulling van het Strafwetboek teneinde het misbruik van de zwakke toestand van personen strafbaar te stellen, en de strafrechtelijke bescherming van kwetsbare personen tegen mishandeling uit te breiden – DOC 53 0080/009).

Mevrouw Lalieux is het niet eens met het begrip "potentiële slachtoffers".

Ze vergelijkt het amendement van mevrouw Van Cauter, dat het heeft over een "gewichtig en reëel gevaar", en het mee door haar ondertekende amendement van mevrouw Becq, waarin wordt gesproken over een "ernstig en dreigend gevaar" met toevoeging van de voorwaarde dat er "zwaarwichtige aanwijzingen" moeten bestaan.

De spreekster pleit voor haar tekst, die tegemoet komt aan de doelstellingen die zijn vervat in de aanbevelingen van de bijzondere commissie, zonder dat een aangifteplicht wordt ingesteld.

Mme Sonja Becq (CD&V) partage les mêmes préoccupations que Mme Lalieux et se base sur les mêmes auditions. Elle signale que tant les dispensateurs d'aide que les avocats sont soucieux de maintenir un équilibre entre l'aide et le droit de parole dont ils veulent user pour signaler certaines situations dont ils ont connaissance.

L'intervenante met en évidence que les termes "indices sérieux" visent à clarifier le texte et à lever toute ambiguïté et risques d'interprétation de la disposition.

M. Christian Brotcorne (cdH) rappelle qu'au début de ses travaux, la commission spéciale était d'avis que lorsque l'intégrité de mineurs étaient en cause, toute infraction devait être dénoncée au parquet. Toutefois les personnes issues du secteur de l'aide qui sont venues témoigner ont mis en garde contre cette "judiciarisation" et ont attiré l'attention sur les autres voies possibles. La commission a tenu compte de ces remarques dans ses recommandations. Actuellement, les professionnels estiment que le texte proposé met en danger leur capacité d'action vis-à-vis des mineurs. Ces professionnels règlent beaucoup de problèmes sans avoir recours à la voie judiciaire. Ils craignent de ne plus pouvoir faire leur travail en professionnels et de devoir tout dénoncer à la justice avec pour conséquence un encombrement du rôle judiciaire. Ils prônent les modes alternatifs de règlement des conflits.

L'orateur estime qu'il convient de rassurer le secteur de l'aide et de leur dire que leur travail est irremplaçable et qu'il n'entre pas dans les intentions du législateur de dénoncer toutes les infractions à la justice.

À l'occasion du texte proposé, la commission ne veut pas instaurer une obligation de dénonciation à l'égard des professionnels qui doivent continuer à être couverts par leur secret professionnel. Le texte proposé prévoit trois choses: le secret professionnel, le droit de parole et l'abstention coupable.

Ce qui a mis le secteur en émoi, c'est le lien trop direct entre l'abstention coupable et le risque de se retrouver devant le tribunal pour non-assistance à personne en danger en cas de non dénonciation. Il convient de lever cette ambiguïté.

La référence à un "danger grave et imminent" n'est pas neuve. Elle vient de l'actuel article 458bis et doit être de nature à rassurer les professionnels du secteur de l'aide.

Mevrouw Sonja Becq (CD&V) deelt de bezorgdheid van mevrouw Lalieux en baseert zich op dezelfde hoorzittingen. Zij wijst erop dat zowel de hulpverleners als de advocaten een evenwicht beogen te behouden tussen de bijstand en het spreekrecht, dat zij willen gebruiken om bepaalde situaties waarvan zij weet hebben te melden.

De spreekster benadrukt dat de bewoordingen "zwaarwichtige aanwijzingen" zijn bedoeld om de tekst te verduidelijken en om elke dubbelzinnigheid en het risico op interpretatie van de bepaling weg te werken.

De heer Christian Brotcorne (cdH) herinnert eraan dat de commissie bij het begin van haar werkzaamheden van mening was dat wanneer de integriteit van minderjarigen in het geding was, van elk strafbaar feit aangifte moest worden gedaan bij het parket. De mensen uit de hulpverleningssector die zijn komen getuigen, hebben evenwel gewaarschuwd voor dat "juridiseren", en hebben de aandacht gevestigd op andere mogelijke benaderingen. De commissie heeft bij haar aanbevelingen rekening gehouden met die opmerkingen. Momenteel vinden de beroepsmensen dat de voorgestelde tekst hun interventievermogen ten aanzien van minderjarigen in gevaar brengt. Die beroepsmensen lossen tal van moeilijkheden op zonder het gerecht in te schakelen. Zij vrezen dat zij niet langer hun werk zullen verrichten en van alles aangifte zullen moeten doen bij het gerecht, met een overbelasting van justitie tot gevolg. Zij pleiten voor alternatieve vormen van conflictoplossing.

De spreker acht het raadzaam de hulpverleningssector gerust te stellen, alsmede hen duidelijk te maken dat hun werk onvervangbaar is en dat de wetgever niet de bedoeling heeft om van alle overtredingen aangifte te doen bij justitie.

Ter gelegenheid van de voorgestelde tekst wil de commissie geen aangifteplicht instellen voor beroepsmensen die onverkort moeten worden ingedeekt door hun beroepsgeheim. De voorgestelde tekst voorziet in drie zaken: beroepsgeheim, spreekrecht en schuldig verzuim.

Wat de sector in beroering heeft gebracht, is het te directe verband tussen schuldig verzuim en het risico in geval van niet-aangifte voor de rechtbank te belanden wegens het niet-verlenen van bijstand aan een persoon in nood. Die dubbelzinnigheid moet worden weggewerkt.

De verwijzing naar het begrip "ernstig en dreigend gevaar" is niet nieuw. Het komt uit het vigerende artikel 458bis, en moet de beroepsmensen uit de hulpverleningssector kunnen geruststellen.

M. Renaat Landuyt (sp.a) rappelle que la commission spéciale était d'avis que l'Eglise ne pouvait pas régler les choses elle-même. Le même argument vaut également pour le secteur social. La thèse de la commission était que les abus sexuels à l'égard de mineurs et de personnes vulnérables étaient condamnables.

Le législateur doit faire savoir qu'il ne tolère plus le silence sur de telles infractions, qu'il s'agisse de l'Eglise ou du secteur social.

La commission spéciale était d'accord pour dire que le droit de parole des professionnels devait être étendu à l'égard de victimes potentielles.

Il est inacceptable que le secret professionnel soit invoqué pour ne rien faire. Les professionnels ont le droit de parler, indépendamment de l'institution dans laquelle ils travaillent.

En cas d'abus sexuels sur mineurs, le procureur du Roi n'est pas un ennemi mais un partenaire qui doit garantir la sécurité des victimes.

Mme Sophie De Wit (N-VA) conclut que tout le monde est d'accord pour étendre le droit de parole. En ce qui concerne l'amendement de Mme Becq et consorts, Mme De Wit demande ce qu'il faut entendre par "indices sérieux". Dans la pratique, il ne sera pas évident pour un juge d'instruction de déterminer s'il y avait des indices sérieux. La disposition en projet n'est-elle pas en contradiction avec l'article 422*bis* qui ne prévoit pas d'indices et qui est d'application sur toutes les personnes, qu'elles soient ou non dépositaires du secret professionnel?

Mme Sonja Becq (CD&V) se demande comment le "risque sérieux et réel" peut être prouvé.

Mme Sophie De Wit (N-VA) défend l'amendement n° 22. Selon elle, il contribuera à une législation plus cohérente. L'intervenante n'est pas enthousiaste à l'idée d'insérer des "indices" dans l'article 458*bis* du Code pénal, comme le propose l'amendement de Mme Becq et consorts. En effet, l'article 422*bis* du Code pénal ne parle pas davantage "d'indices".

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) renvoie à l'exemple cité dans la justification de l'amendement de Mme Becq et consorts. Un médecin qui a averti le parquet ne sera pas puni. Le médecin peut parler. C'est sa propre conscience qui doit l'inciter à parler. Mme Van Cauter conteste que la proposition de loi à l'examen ou

De heer Renaat Landuyt (sp.a) herinnert eraan dat de bijzondere commissie vond dat de Kerk haar aangelegenheden niet zelf mocht regelen. Hetzelfde argument geldt ook voor de sociale sector. De commissie ging er vanuit dat seksueel misbruik op minderjarigen en kwetsbare personen laakbaar waren.

De wetgever moet duidelijk maken dat hij niet langer tolereert dat over dergelijke misdrijven het stilzwijgen wordt bewaard, ongeacht of het de Kerk dan wel de sociale sector betreft.

De bijzondere commissie was het erover eens dat het spreekrecht voor beroepsmensen moest worden verruimd ten aanzien van potentiële slachtoffers.

Het is onaanvaardbaar dat het beroepsgeheim wordt ingeroepen om niet op te treden. De beroepsmensen hebben het recht te spreken, ongeacht de instelling waar ze werken.

In geval van seksueel misbruik op minderjarigen is de procureur des Konings geen vijand, maar een partner die de veiligheid van de slachtoffers moet garanderen.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) komt tot de slotsom dat iedereen het erover eens is het spreekrecht te verruimen. In verband met het amendement van mevrouw Becq c.s. vraagt zij wat moet worden verstaan onder het begrip "zwaarwichtige aanwijzingen". In de praktijk zal het voor een onderzoeksrechter niet voor de hand liggen uit te maken of sprake was van ernstige aanwijzingen. Is de ontworpen bepaling niet in tegenspraak met artikel 422*bis* dat niet in aanwijzingen voorziet en dat toepasselijk is op alle mensen, ongeacht of ze al dan niet houder zijn van het beroepsgeheim?

Mevrouw Sonja Becq (CD&V) vraagt zich af hoe het "gewicht en reëel risico" bewezen kan worden.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) verdedigt het amendement nr. 22. Het zal volgens haar bijdragen tot een meer coherente wetgeving. De spreekster is er niet voor gewonnen om "aanwijzingen" in het artikel 458*bis* van het Strafwetboek op te nemen, zoals in het amendement van mevrouw Becq c.s. wordt voorgesteld. Immers, het artikel 422*bis* van het Strafwetboek spreekt evenmin over "aanwijzingen".

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) verwijst naar het voorbeeld uit de verantwoording bij het amendement van mevrouw Becq c.s. Het is niet zo dat een arts die het parket verwittigt, gestraft zal worden. De arts mag spreken. Het is zijn eigen geweten dat hem moet aanzetten om te spreken. Mevrouw Van Cauter betwist dat

son amendement crée une sorte d'obligation de parler. Le but est au contraire de ne certainement pas punir le médecin en cas de "danger sérieux et réel" parce qu'il a parlé à la justice.

Enfin, l'intervenante indique encore que l'élargissement de l'article 458*bis* du Code pénal aux victimes potentielles figure parmi les recommandations de la commission spéciale relative au traitement d'abus sexuels et de faits de pédophilie dans une relation d'autorité, en particulier au sein de l'Eglise (DOC 53 520/002, p. 408).

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) dit que la commission a intérêt à s'en tenir au texte initial de la proposition de loi. C'est pourquoi il ne soutiendra pas l'amendement de Mme Becq et consorts. Il adhère au point de vue de Mme De Wit. L'amendement de Mme Becq met la barre trop haut. Le médecin devrait déjà pratiquement avoir les preuves entre les mains avant de pouvoir s'adresser à la justice.

L'intervenant indique que lors de l'audition de la commission spéciale, il est apparu que le secteur des dispensateurs d'aide était lui-même demandeur d'une atténuation de l'obligation de se taire. L'obligation de parler n'a jamais été une solution réalisable et la proposition de loi l'examen ne l'instaure pas. Les recommandations de la commission spéciale ont permis de rédiger un texte équilibré.

M. Van Hecke rejette l'affirmation selon laquelle tout risque ainsi d'aller au tribunal. Il déplore l'amendement de Mme Becq, qui risque d'annihiler le travail de la commission spéciale. L'orateur peut accepter l'affinement du texte par l'amendement n° 22 de Mmes Van Cauter et De Wit, mais il ne veut pas aller plus loin.

M. Thierry Giet (PS) fait observer que la formulation de l'amendement n° 22 de Mmes Van Cauter et De Wit est plus stricte que celle de Mme Becq. Le premier texte parle d'un "risque sérieux et réel", alors que l'amendement n° 18 de Mme Becq et consorts parle d'"indices".

Mme Karine Lalieux (PS) s'oppose à la suggestion de M. Landuyt, à savoir qu'il est préférable de passer au-dessus des dispensateurs d'aide et de s'adresser directement à la justice. L'intervenante souligne que les dispensateurs d'aide méritent plus de respect. Pour elle, il ne faut pas mettre dans le même sac l'attitude des dispensateurs d'aide professionnels et celle des autorités de l'église.

dit wetsvoorstel of haar amendement een soort spreekplicht in het leven roept. De bedoeling is integendeel om bij "gewichtig en reëel gevaar" de arts zeker niet te straffen omdat hij heeft gesproken met het gerecht.

Ten slotte wijst de spreekster er nog op dat de uitbreiding van artikel 458*bis* van het Strafwetboek tot de potentiële slachtoffers behoort tot de aanbevelingen van de bijzondere commissie betreffende de behandeling van seksueel misbruik en feiten van pedofilie binnen een gezagsrelatie, inzonderheid binnen de Kerk (DOC 53 520/002, p. 408).

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) zegt dat de commissie best bij de initiële tekst van het wetsvoorstel blijft. Hij zal het amendement van mevrouw Becq c.s. daarom niet steunen. Hij treedt mevrouw De Wit bij. Het amendement van mevrouw Becq legt de lat te hoog. De arts zou al haast de bewijzen in handen moeten hebben eer hij naar het gerecht kan stappen.

De spreker wijst er op dat tijdens de hoorzitting van de bijzondere commissie is gebleken dat de sector van de hulpverleners zelf vragende partij was voor een afzwakking van de zwijgplicht. Een spreekplicht is nooit een haalbare kaart geweest en dit wetsvoorstel voert dit ook niet in. De aanbevelingen van de bijzondere commissie hebben tot een evenwichtige tekst geleid.

De heer Van Hecke verwerpt de bewering dat zo alles naar het gerecht dreigt te gaan. Hij betreurt het amendement van mevrouw Becq, dat het werk van de bijzondere commissie dreigt teniet te doen. De spreker kan de verfijning van de tekst door het amendement nr. 22 van mevrouw Van Cauter en mevrouw De Wit aanvaarden, maar verder wil hij niet gaan.

De heer Thierry Giet (PS) merkt op dat de redactie van het amendement nr. 22 van mevrouw Van Cauter en mevrouw De Wit strenger is dan deze van mevrouw Becq. De eerste tekst spreekt over een "gewichtig en reëel gevaar", terwijl het amendement nr. 18 van mevrouw Becq c.s. het heeft over "aanwijzingen".

Mevrouw Karine Lalieux (PS) vindt de suggestie van de heer Landuyt, dat men de hulpverleners beter overslaat en rechtstreeks naar het gerecht stapt, niet kunnen. De spreekster benadrukt dat de hulpverleners meer respect verdienen. Het gaat voor haar niet op om de houding van de professionele hulpverleners en deze van de kerkelijke overheden over dezelfde kam te scheren.

M. Renaat Landuyt (sp.a) souligne qu'il voulait simplement dire que le procureur ne doit plus être considéré comme un adversaire. L'abus sexuel commis sur un mineur est l'une des infractions les plus graves. Il ne sied donc pas de qualifier le procureur de "point dangereux".

La commission spéciale s'est essentiellement penchée sur les mécanismes qui ont entraîné le silence. L'un de ces mécanismes était l'argument 'de ne quand même pas s'adresser à la justice', parce que les dispensateurs d'aide ou d'autres personnes pensaient qu'elles étaient plus à même de régler le problème que la justice. M. Landuyt s'oppose à l'image erronée de procureurs qui ne font rien d'autre que classer les affaires sans suite. À l'avenir, il ne peut plus non plus être fait un usage abusif de l'obligation de silence imposée à certaines professions. On a parfois l'impression que la protection de la profession est plus importante que la protection des personnes. C'est pour cette raison qu'il y a lieu d'instaurer une sorte de droit de parler.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) indique, en réaction à l'observation formulée par M. Giet, que pour la rédaction de la proposition de loi, on est parti du consensus atteint au sein de la commission spéciale. L'amendement n° 18 de Mme Becq et consorts dit revenir à la terminologie et à la jurisprudence existantes. Avec la formulation "danger sérieux et imminent", on se retrouve sur le terrain de l'article 422bis du Code pénal. Il doit s'agir alors d'un danger actuel et imminent. Qui plus est, le dispensateur d'aide doit pratiquement avoir la preuve en mains, à savoir des "indices sérieux".

Le but doit cependant être de pouvoir agir préventivement. D'où la nouvelle terminologie, car la jurisprudence existante — basée sur le danger actuel et imminent — est insuffisamment appropriée pour pouvoir agir préventivement. C'est la raison pour laquelle il est question, dans l'article 6, d'un "risque sérieux et réel". Une dénonciation préventive ne peut plus entraîner une poursuite pour violation du secret professionnel.

M. Thierry Giet (PS) réitère son point de vue sur la portée différente des amendements n° 18 et n° 22. En parlant d'"indices", l'amendement de Mme Becq et consorts semble donner une autorisation plus large de dénoncer.

Mme Sophie De Wit (N-VA) indique que l'adjectif joint au mot "danger" n'est pas le point le plus important. L'ajout de pouvoir parler, qui n'est pas encore mentionné dans l'article 422bis du Code pénal, est plus important.

De heer Renaat Landuyt (sp.a) benadrukt dat hij enkel wilde zeggen dat de procureur niet langer als een tegenstander mag gezien worden. Seksueel misbruik van een minderjarige is een van de zwaarste misdrijven. Het past dus niet om de procureur 'het gevaarlijke punt' te noemen.

De bijzondere commissie heeft zich in essentie gebogen over de mechanismen die tot het stilzwijgen geleid hebben. Een van deze mechanismen was het argument om 'toch maar niet naar het gerecht te stappen', omdat hulpverleners of anderen dachten dat ze het probleem beter konden aanpakken dan het gerecht. De heer Landuyt verzet zich tegen het beeld alsof de procureurs niets anders doen dan zaken seponeren. Er mag in de toekomst ook geen misbruik meer zijn van een zwijgplicht voor bepaalde beroepen. Soms lijkt het alsof de bescherming van het beroep belangrijker is dan de bescherming van mensen. Daarom moet er zoiets komen als een spreekrecht.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) stelt, in reactie op de bemerking van de heer Giet, dat bij de redactie van het wetsvoorstel is vertrokken van de bereikte consensus in de bijzondere commissie. Het amendement nr. 18 van mevrouw Becq c.s. zegt terug te grijpen naar de bestaande terminologie en de bestaande rechtspraak. Met het "ernstig en dreigend gevaar" uit amendement nr. 18 bevindt men zich op het terrein van artikel 422bis van het Strafwetboek. Het moet dan gaan over een actueel en imminent gevaar. Daarenboven moet de hulpverlener bijna het bewijs in handen hebben, namelijk "zwaarwichtige aanwijzingen".

Het moet echter de bedoeling zijn om preventief te kunnen optreden. Vandaar de nieuwe terminologie, want de bestaande rechtspraak — gebaseerd op het actueel en imminent gevaar — is onvoldoende geschikt om preventief te kunnen optreden. Daarom wordt in artikel 6 gesproken over een "gewichtig en reëel risico". Een preventieve aangifte mag niet meer leiden tot een vervolging wegens schending van het beroepsgeheim.

De heer Thierry Giet (PS) herhaalt zijn eerdere standpunt over de verschillende draagwijdte van de amendementen nr. 18 en nr. 22. Door te spreken over "aanwijzingen" lijkt het amendement van mevrouw Becq c.s. een ruimere toestemming te geven om aangifte te doen.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) wijst er op dat het adjectief dat bij "gevaar" vermeld wordt, niet het meest relevante punt is. De toevoeging om te kunnen spreken, die nog niet in artikel 422bis van het Strafwetboek wordt vermeld, is belangrijker.

M. Thierry Giet (PS) fait observer que Mme De Wit tient manifestement à établir un rapport entre les articles 422bis et 458bis du Code pénal. Ce n'est peut-être pas tant l'amendement n° 18 que sa justification qui pose problème.

La représentante du ministre attire l'attention sur la différence qui existe entre les mots "danger" et "risque". Un surveillant d'une institution qui se trouve dans la chambre d'un mineur peut représenter un "danger", alors qu'il suffit qu'il travaille dans une institution où il y a des mineurs pour qu'il représente un "risque".

Les articles 422bis et 458bis n'ont pas exactement le même objet. La personne tenue au secret professionnel doit aider en cas de danger grave. Mais il existe différentes manières d'apporter de l'aide, avec des gradations. Le secret professionnel protège également toute la société, et pas uniquement les victimes éventuelles.

M. Bert Schoofs (VB) fait observer qu'il est ressorti des auditions de la commission spéciale que les dispensateurs d'aide mêmes ne souhaitent pas de secret professionnel absolu. La commission spéciale a finalement marqué son accord sur un droit de parole dans les recommandations. Il est préférable de ne pas trop surcharger l'article 6 en question de la proposition de loi. L'amendement n° 18 de Mme Becq et consorts présente ce risque et s'écarte trop des recommandations de la commission spéciale. Il s'impose de faire preuve d'une certaine circonspection en modifiant une législation demeurée inchangée pendant 200 ans environ. Aussi se rallie-t-il à la position de Mme De Wit.

CHAPITRE 5

De la clarification de l'incrimination de la pédopornographie

Art. 7

Mme Sophie De Wit (N-VA) déclare que cet article vise à mettre fin à un problème d'interprétation de la législation existante. La consultation de matériel pédopornographique est-elle équivalente à la possession de matériel pédopornographique? Les termes "y accéder" apportent la précision requise. La législation sera ainsi également conforme à la Convention du 25 octobre 2007 du Conseil de l'Europe sur la protection des enfants contre l'exploitation et les abus sexuels (Convention de Lanzarote).

Mme Karine Lalieux (PS) et M. Thierry Giet (PS) présentent un amendement n° 17 (DOC 53 1639/002)

De heer Thierry Giet (PS) merkt op dat mevrouw De Wit kennelijk een verband wil tussen de artikelen 422bis en 458bis van het Strafwetboek. Misschien is niet zozeer het amendement nr. 18 het probleem, maar wel de bijhorende verantwoording.

De vertegenwoordigster van de minister wijst op het verschil tussen de woorden "gevaar" en "risico". Een toezichthouder uit een instelling die zich in de kamer van een minderjarige bevindt, kan een "gevaar" vormen. Terwijl het volstaat dat hij in een instelling met minder-jarigen werkt, om een "risico" te vormen.

De artikelen 422bis en 458bis hebben niet exact hetzelfde voorwerp. Iemand die gebonden is door een beroepsgeheim moet helpen bij groot gevaar. Maar helpen kan op verschillende manieren gebeuren, met gradaties. Het beroepsgeheim beschermt ook de volledige samenleving en niet enkel mogelijke slachtoffers.

De heer Bert Schoofs (VB) wijst er op dat uit de hoorzittingen in de bijzondere commissie is gebleken dat de hulpverleners zelf geen absoluut beroepsgeheim wensen. Uiteindelijk heeft de bijzondere commissie ingestemd met een spreekrecht onder de aanbevelingen. Het betreffende artikel 6 uit het wetsvoorstel wordt best niet teveel overladen. Het amendement nr. 18 van mevrouw Becq c.s. dreigt dat wel te doen en wijkt te ver af van de aanbevelingen van de bijzondere commissie. Enige voorzichtigheid is geboden bij het veranderen van een wetgeving die ongeveer 200 jaar onveranderd is gebleven. Daar om sluit hij zich aan bij het standpunt van mevrouw De Wit.

HOOFDSTUK 5

Verduidelijking van de strafbaarstelling kinderpornografie

Art. 7

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) verklaart dat dit artikel een interpretatieprobleem bij de bestaande wetgeving wil beëindigen. Staat het bekijken van kinderpornografie op dezelfde hoogte als het bezit ervan? De verwoording "toegang verschaffen tot" creëert de nodige duidelijkheid. Daarmee zal de wetgeving ook op de lijn zitten van het verdrag van 25 oktober 2007 van de Raad van Europa inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik (Verdrag van Lanzarote).

Mevrouw Karine Lalieux (PS) en de heer Thierry Giet (PS) dienen het amendement nr. 17 in (DOC 53

tendant à préciser qu'il doit s'agir d'un accès volontaire à un site pornographique.

Mme Sophie De Wit (N-VA) fait observer qu'en droit pénal, le dol général, quiconque agit "sciemment et volontairement", recouvre la notion d'acte volontaire. Aux yeux de l'intervenante, l'amendement n° 17 semble dès lors superflu. Dans la version française, l'article 383bis, § 2, contient d'ailleurs déjà le mot "sciemment".

La représentante du ministre indique que, dans un arrêt du 20 avril 2011 (arrêt P.10.2006.F/1), la Cour de cassation répond à l'objectif de l'article 7 de la proposition de loi. La Cour ne se rallie pas à l'argumentation souvent invoquée selon laquelle il faut détenir ou enregistrer des images pornographiques de façon permanente pour pouvoir être condamné. Cet arrêt indique qu'il est suffisant d'accéder à ces sites "en connaissance de cause". La modification proposée clarifie donc définitivement cette notion et la confirme.

L'intervenante estime que les mots "connaissance de cause" sont préférables au mot "volontairement". Il convient de faire une distinction entre la possession de matériel pornographique et le fait d'accéder à un site web "en connaissance de cause", terminologie par ailleurs reprise dans la convention de Lanzarote signée le 25 octobre 2007.

Mme Karine Lalieux (PS) et consorts retirent l'amendement n° 17 et présentent l'amendement n° 32 (DOC 53 1639/002) tendant à reproduire la formulation de l'arrêt de la Cour de cassation.

Art. 7/1 (nouveau)

M. Bert Schoofs (VB) présente l'amendement n° 2 (DOC 53 1639/002) tendant à incriminer le "sexe via webcam" impliquant des mineurs par analogie avec le droit pénal néerlandais.

Art. 7/2 (nouveau)

M. Bert Schoofs (VB) présente l'amendement n° 3 (DOC 53 1639/002) tendant à assimiler le fait de regarder ou de posséder des images pornographiques virtuelles ou des images d'animation au fait de regarder ou de posséder de vraies images. Il indique que ces images peuvent inciter à de réels abus sexuels sur des enfants.

1639/002), dat verduidelijkt dat het om het vrijwillig toegang verschaffen tot een pornosite moet gaan.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) wijst er op dat in het strafrecht het algemeen opzet, wie "wetens en willens" handelt, de notie van de vrijwilligheid al omvat. Het amendement nr. 17 lijkt de spreekster daarom overbodig te zijn. Artikel 383bis, § 2, vermeldt in de Nederlandstalige versie trouwens al het woord "wetens".

De vertegenwoordigster van de minister stelt dat het Hof van Cassatie in een arrest van 20 april 2011 (arrest P.10 2006.F/1) tegemoet komt aan de bedoeling van artikel 7 van het wetsvoorstel. Het Hof gaat niet akkoord met de veelgebruikte argumentatie dat men pornografische beelden permanent moet bijhouden of opslaan om veroordeeld te kunnen worden. Volgens het arrest volstaat het zich "wetens" toegang te verschaffen tot dergelijke websites. De voorgestelde wijziging verduidelijkt dat begrip dus definitief en bevestigt het.

De verwoording "connaissance de cause" lijkt de spreekster beter dan "vrijwillig". Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen het bezit van pornografisch materiaal en het zich "wetens" toegang verschaffen tot een website, overigens wordt die terminologie ook gebruikt in het op 25 oktober 2007 ondertekende Verdrag van Lanzarote.

Mevrouw Karine Lalieux (PS) c.s. trekt het amendement nr. 17 in en dient het amendement nr. 32 in (DOC 53 1639/002), dat de verwoording uit het arrest van het Hof van Cassatie overneemt.

Art. 7/1 (nieuw)

De heer Bert Schoofs (VB) dient amendement nr. 2 in (DOC 53 1639/002), dat in navolging van het Nederlandse strafrecht zogenaamde webcamseks met minderjarigen strafbaar stelt.

Art. 7/2 (nieuw)

De heer Bert Schoofs (VB) dient amendement nr. 3 in (DOC 53 1639/002), waarbij het bekijken of bezitten van virtuele pornobeelden, animatiebeelden, gelijkgeschakeld wordt met echte beelden. Hij stelt dat dergelijke beelden kunnen aanzetten tot reëel kindermisbruik.

CHAPITRE 6

Des sets d'agression sexuelle

Art. 8

Mme Sophie De Wit (N-VA) et consorts présentent l'amendement n° 33 (DOC 53 1639/002) tendant à assurer la concordance entre les renvois au Code pénal prévus à l'article 8 de la proposition de loi à l'examen avec les modifications qui seront apportées par le projet de loi modifiant le Code d'instruction criminelle et la loi du 22 mars 1999 relative à la procédure d'identification par analyse ADN en matière pénale (DOC 53 1504/001).

Art. 9

Mme Sophie De Wit (N-VA) et consorts présentent l'amendement n° 34 (DOC 53 1639/002). Mme De Wit renvoie à la justification de l'amendement n° 33.

CHAPITRE 7

De l'extension de la mise à la disposition du tribunal de l'application des peines

Art. 10

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) explique que l'article 10 corrige une anomalie dans la législation relative à la mise à disposition. La mise à disposition est imposée pour la peine prononcée la plus lourde. Selon la Cour de cassation, la mise à disposition ne peut pas être imposée en cas de condamnation pour viol et pour détention de drogues. L'article 10 permet d'imposer toujours la mise à disposition en cas de condamnation pour abus sexuels.

M. Bert Schoofs (VB) présente l'amendement n° 4 (DOC 53 1639/002), qui rend la mise à disposition obligatoire en cas de condamnation pour faits de mœurs. Ensuite, M. Schoofs fait encore observer que le commentaire de l'article 10 n'est pas clair en ce qui concerne la portée des termes "peine accessoire".

La représentante du ministre déclare avoir des questions concernant la formulation de l'article 10. La mise à disposition par le tribunal de l'application des peines pour des peines accessoires n'est pas la même que celle prévue pour le concours d'infractions. Une autre formulation serait sans doute recommandée.

HOOFDSTUK 6

Set Seksuele Agressie

Art. 8

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) c.s. dient het amendement nr. 33 in (DOC 53 1639/002), dat de verwijzingen naar het Strafwetboek in artikel 8 van het voorliggende wetsvoorstel in overeenstemming brengt met de wijzigingen die zullen aangebracht door het wetsontwerp houdende wijziging van het Wetboek van strafvordering en de wet van 22 maart 1999 betreffende de identificatieprocedure via DNA-onderzoek in strafzaken (DOC 53 1504/001).

Art. 9

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) c.s. dient het amendement nr. 34 in (DOC 53 1639/002). Mevrouw De Wit verwijst naar de verantwoording bij het amendement nr. 33.

HOOFDSTUK 7

Uitbreiding terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank

Art. 10

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) verklaart dat het artikel 10 een anomalie in de wetgeving rechtzet met betrekking tot de terbeschikkingstelling. De terbeschikkingstelling wordt opgelegd voor de zwaarste uitgesproken straf. Bij een veroordeling voor verkrachting en drugsbezit kan de terbeschikkingstelling niet opgelegd worden, aldus het Hof van Cassatie. Artikel 10 maakt het mogelijk om bij veroordelingen voor feiten van seksueel misbruik steeds de terbeschikkingstelling op te leggen.

De heer Bert Schoofs (VB) dient het amendement nr. 4 in (DOC 53 1639/002), dat de terbeschikkingstelling verplicht maakt bij veroordelingen wegens zedenmisdrijven. Voorts merkt de heer Schoofs nog op dat de toelichting bij artikel 10 niet duidelijk is over de draagwijdte van de term "bijkomende straf".

De vertegenwoordigster van de minister zegt vragen te hebben bij de verwoording van artikel 10. De terbeschikkingstelling door de strafuitvoeringsrechtbank voor bijkomende straffen is niet hetzelfde als voor de samenloop van misdrijven. Een andere redactie is misschien aangewezen.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) insiste sur le fait qu'en tant qu'avocat, il a déjà été confronté à une telle jurisprudence de la Cour de cassation. Il souligne également qu'il est en effet question de peine principale et de peine accessoire dans le commentaire de l'article, mais pas dans l'article lui-même. Il n'y a donc pas de confusion possible dans l'article. Dans l'article 34^{quater} du Code pénal, qui entrera en vigueur le 1er janvier 2012, il est d'ailleurs bien question de "peine principale".

Par le fait qu'il est mentionné "toujours" dans l'article, sa formulation est bien correcte. La mise à disposition ne doit pas tenir compte du fait qu'il s'agit d'une peine principale ou d'une peine accessoire.

La représentante du ministre suggère d'adapter l'article 34^{quater} du Code pénal, de manière à ce que la mise à disposition puisse toujours être prononcée en cas de concours d'infractions.

La modification vise à rencontrer une suggestion formulée par la Cour de Cassation à la suite de l'arrêt du 22 mai 2007 (P.07 0221.N). Dans cet arrêt, la Cour de Cassation avait partiellement annulé un arrêt de la Cour d'appel de Gand qui avait condamné l'auteur de nombreuses infractions d'abus sexuels et d'infractions à la législation sur les stupéfiants (notamment la délivrance de Rohypnol), à une peine d'emprisonnement de 5 ans, à une amende de 5000 euros, à la privation des droits visés à l'article 31 du Code pénal, et à une mise à disposition du Gouvernement pour une durée de dix ans au terme de la peine.

La Cour d'appel de Gand avait prononcé la mise à disposition du gouvernement, après avoir retenu la peine la plus forte en application de l'article 65 du Code pénal, à savoir la peine prévue pour les infractions à la législation sur la drogue, alors que cette législation ne permettait pas de prononcer la mise à disposition, contrairement aux infractions d'abus sexuels. La Cour de Cassation avait donc constaté la violation de l'article 65 du Code pénal et de l'article 23bis de la loi de Défense sociale.

Grâce à la modification apportée à l'article 3 de la loi du 26 avril 2007 relative à la mise à disposition du tribunal d'application des peines (qui remplacera dès son entrée en vigueur la disposition du gouvernement actuellement prévue par la loi de Défense sociale), en cas de concours d'infractions, les cours et tribunaux pourront prononcer la mise à disposition lorsque la peine la plus lourde est prévue pour une infraction qui n'est pas visée à l'article 3 de la loi de 2007.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) benadrukt dat hij als advocaat al geconfronteerd is geweest met een dergelijke rechtspraak door het Hof van Cassatie. Hij wijst er ook op dat de toelichting bij het artikel inderdaad spreekt over hoofdstraf en bijkomende straf, maar het artikel zelf doet dat niet. De mogelijke verwarring is er dus niet in het artikel. Artikel 34^{quater} van het Strafwetboek, dat in voege zal treden op 1 januari 2012, spreekt trouwens wel over "hoofdstraf".

Door "steeds" in het artikel te vermelden, is de verwoording ervan wel degelijk correct. De terbeschikkingstelling hoeft dus geen rekening te houden met hoofdstraf of bijkomende straf.

De vertegenwoordigster van de minister suggereert om het artikel 34^{quater} van het Strafwetboek aan te passen, zodat bij de samenloop van misdrijven de terbeschikkingstelling steeds kan worden uitgesproken.

De wijziging strekt ertoe tegemoet te komen aan een suggestie die het Hof van Cassatie heeft geformuleerd in de nasleep van zijn arrest van 22 mei 2007 (P.07.0221.N). Via dat arrest vernietigde het Hof van Cassatie gedeeltelijk een arrest van het Hof van Beroep in Gent, dat de dader van heel wat feiten van seksueel misbruik en inbreuken op de wetgeving inzake verdovende middelen (met name de versterking van Rohypnol) had gestraft met een gevangenisstraf van 5 jaar, een geldboete van 5 000 euro, het verlies van de in artikel 31 van het Strafwetboek bedoelde rechten en een terbeschikkingstelling van de regering gedurende tien jaar na afloop van de straf.

Het Hof van Beroep in Gent had de terbeschikkingstelling van de regering uitgesproken na, met toepassing van artikel 65 van het Strafwetboek, de zwaarste straf te hebben opgelegd, te weten die welke staat op de inbreuken op de drugwetgeving, terwijl die wetgeving, anders dan de wetgeving inzake seksueel misbruik, geen mogelijkheid tot terbeschikkingstelling biedt. Vandaar dat het Hof van Cassatie heeft geoordeeld dat artikel 65 van het Strafwetboek en artikel 23bis van de wet tot bescherming van de maatschappij waren geschonden.

Dankzij de wijziging die wordt aangebracht in artikel 3 van de wet van 26 april 2007 betreffende de terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank (die, zodra zij in werking treedt, in de plaats komt van de terbeschikkingstelling van de regering zoals thans bedoeld bij de wet tot bescherming van de maatschappij), zullen de hoven en rechtbanken bij samenloop van misdrijven de terbeschikkingstelling kunnen uitspreken wanneer de zwaarste straf betrekking heeft op een misdrijf dat niet wordt bedoeld bij artikel 3 van de wet van 2007.

Mme Sophie De Wit (N-VA) et consorts présentent l'amendement n° 36 (DOC 53 1639/002), qui reprend la suggestion de la représentante du ministre et tient compte des constatations contenues dans le rapport du procureur général près la Cour de cassation, remis au Comité parlementaire chargé du suivi législatif de 2008 (DOC 52 844/001, p. 29).

CHAPITRE 8

De la déclaration de personne lésée

Art. 11

Cette disposition vise à simplifier les formalités de dépôt d'une déclaration de personne lésée.

Mme Karine Lalieux (PS) et consorts introduisent l'amendement n° 16 (DOC 53 1639/002), qui insère une nouvelle disposition, en vertu de laquelle la personne qui dépose une plainte auprès d'un service de police sera informée de la possibilité de se déclarer personne lésée et recevra des informations sur les droits qui y sont attachés. Un formulaire *ad hoc* lui sera par ailleurs remis.

Même si une circulaire du Collège des procureurs généraux prévoit déjà ces règles, il convient de les couler dans la loi.

M. Bert Schoofs (VB) s'inquiète du coût budgétaire de la mesure proposée à l'article 11. En effet, les courriers recommandés visés à l'article 11 vont engendrer des frais.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) n'est pas de cet avis. La déclaration est reçue par le secrétariat du ministère public, le secrétariat de police ou le fonctionnaire de police qui établit le procès-verbal. Le courrier recommandé, qui est l'une des possibilités pour se déclarer personne lésée, est envoyé par le déclarant et non par l'administration.

Mme Sarah Smeyers (N-VA), présidente de la commission de la Justice, avait compris la préoccupation de M. Schoofs comme visant plutôt les coûts administratifs.

La représentante du ministre constate que la version française du deuxième alinéa de l'article 5bis du Titre préliminaire du Code de procédure pénale, tel que proposé, est déficiente. Elle suggère, à titre de correction

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) c.s. dient het amendement nr. 36 in (DOC 53 1639/002), dat de suggestie van de vertegenwoordigster van de minister overneemt en rekening houdt met de vaststelling uit het verslag van de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie aan het Parlementair comité belast met de wetsevaluatie uit 2008 (DOC 52 844/001, p. 29).

HOOFDSTUK 8

Verklaring van benadeelde persoon

Art. 11

Deze bepaling heeft tot doel de formaliteiten bij de indiening van een verklaring van benadeelde persoon te vereenvoudigen.

Mevrouw Karine Lalieux (PS) c.s. dient amendement nr. 16 (DOC 53 1639/002) in, dat een nieuwe bepaling invoegt luidens welke de persoon die een klacht indient bij een politiedienst, in kennis zal worden gesteld van de mogelijkheid zich benadeelde persoon te verklaren en informatie zal ontvangen over de daaraan verbonden rechten. Voorts zal hem een ad-hocformulier worden overhandigd.

Ook al voorziet een circulaire van het College van procureurs-generaal al in die regels, ze moeten niettemin in een wet worden gegoten.

De heer Bert Schoofs (VB) is verontrust over de budgettaire kostprijs van de in artikel 11 voorgestelde maatregel. De in artikel 11 bedoelde aangetekende brieven zullen immers kosten meebrengen.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) deelt die mening niet. De verklaring wordt afgelegd op het secretariaat van het openbaar ministerie, op het politiesecretariaat of bij de politieambtenaar die het proces-verbaal opstelt. De aangetekende brief – een van de mogelijkheden om zich benadeelde persoon te verklaren – wordt verstuurd door de aangever en niet door de administratie.

Mevrouw Sarah Smeyers (N-VA), voorzitter van de commissie voor Justitie, had begrepen dat de verontrusting van de heer Schoofs veeleer de administratieve kosten gold.

De vertegenwoordigster van de minister constateert dat de voorgestelde Franse versie van het tweede lid van artikel 5bis van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering niet voldoet. Daarom suggereert zij,

technique, de reformuler comme suit: “Si la déclaration est reçue par le secrétariat de police ou par le fonctionnaire de police qui établit le procès-verbal, elle est transmise sans délai au secrétariat du ministère public.”

La commission souscrit à cette correction technique, étant entendu que cette reformulation ne porte pas préjudice à la possibilité de se déclarer personne lésée par courrier recommandé.

CHAPITRE 8/1 (nouveau)

Mesures spéciales de protection et de sécurité

Articles 11/1 à 11/9 (nouveaux)

M. Bert Schoofs (VB) introduit les amendements n°s 5 à 13 (DOC 53 1639/002), qui visent à insérer un chapitre nouveau, comprenant une série de mesures spéciales de protection et de sécurité pour la société. Plus précisément, il s’agirait des mesures suivantes:

— Introduire la possibilité, pour le juge, de prononcer une peine d’interdiction de résidence du condamné. Sous l’empire de la loi actuelle, le juge prononce parfois cette interdiction. Cependant, en vertu du principe *nemo potest cogi ad factum* et en l’absence de sanction dans la loi, la violation de cette interdiction n’est pas sanctionnée.

— Contraindre le condamné à avertir la police locale de sa condamnation, afin de permettre à celle-ci de contrôler l’individu. Cette mesure est intimement liée à l’interdiction de résidence et doit permettre de vérifier son respect. Elle revêt également un aspect plus large. Les services de police, auditionnés par la commission spéciale relative au traitement d’abus sexuels et de faits de pédophilie dans une relation d’autorité, en particulier au sein de l’Eglise, ont indiqué qu’il existait un tel contrôle du temps où la gendarmerie existait encore. Il n’est pas acceptable que des condamnés pour des faits d’abus sexuels disparaissent sans laisser de trace.

— Permettre à toute personne d’interroger les services de police sur la présence éventuelle d’un condamné à des faits d’abus sexuels commis sur mineurs dans un rayon d’un kilomètre du domicile, de la résidence ou de l’école des enfants du requérant. Sans aller jusqu’au modèle américain, l’auteur entend donner aux parents inquiets tous les moyens disponibles afin de se rassurer.

bij wijze van technische correctie, de volgende herformulering: “Indien de verklaring wordt afgelegd op het politiesecretariaat of bij de politieambtenaar die het proces-verbaal opstelt, wordt ze onverwijld overgezonden aan het secretariaat van het openbaar ministerie.”

De commissie is het eens met die technische correctie, met dien verstande dat deze nieuwe formulering de mogelijkheid onverlet laat zich benadeelde persoon te verklaren bij aangetekende brief.

HOOFDSTUK 8/1 (nieuw)

Bijzondere beschermings- en beveiligingsmaatregelen

Art. 11/1 tot 11/9 (nieuw)

De heer Bert Schoofs (VB) dient de amendementen nrs. 5 tot 13 (DOC 53 1639/002) in, die ertoe strekken een nieuw hoofdstuk in te voeren, met een reeks bijzondere beschermings- en beveiligingsmaatregelen voor de maatschappij. Het zou meer bepaald gaan om de volgende maatregelen:

— invoering van de mogelijkheid voor de rechter om de veroordeelde een woonverbod op te leggen. Onder de huidige wet spreekt de rechter dat verbod soms uit. Volgens het principe *nemo potest cogi ad factum* en bij gebrek aan sanctie in de wet wordt de schending van dat verbod echter niet bestraft;

— de veroordeelde verplichten de plaatselijke politie van zijn veroordeling in kennis te stellen, zodat die het individu kan controleren. Die maatregel is nauw verbonden met het woonverbod en moet het mogelijk maken de naleving ervan na te gaan. Het gaat ook om een breder aspect. De politiediensten hebben tijdens hoorzittingen van de bijzondere commissie Seksueel Misbruik aangegeven dat een dergelijke controle bestond ten tijde van de rijkswacht. Het is niet aanvaardbaar dat veroordeelden voor daden van seksueel misbruik spoorloos kunnen verdwijnen;

— eenieder het recht bieden de politie vragen te stellen over de mogelijke aanwezigheid van een veroordeelde voor feiten van seksueel misbruik van minderjarigen binnen een straal van een kilometer van de woning, verblijfplaats of school van de kinderen van de vraagsteller. Zonder voor het Amerikaanse model te kiezen wil de indiener de bezorgde ouders alle beschikbare middelen geven om zichzelf gerust te stellen;

— Autoriser le ministère public à avertir l'autorité disciplinaire, l'employeur ou le responsable d'une association où le condamné peut rentrer en contact avec des enfants qu'une personne a été condamnée pour des faits d'abus sexuels sur des mineurs.

— Refuser aux condamnés pour des faits d'abus sexuels la possibilité de demander la réhabilitation et d'accéder à certaines modalités d'exécution de la peine ou certaines mesures de faveur; pour les faits d'abus sexuels de moindre gravité, conditionner l'accès à certaines modalités d'exécution de la peine à la poursuite d'un traitement ou à un accompagnement strict par un service spécialisé.

— Imposer que chaque personne majeure qui rentrerait en contact avec des enfants en raison de sa profession, salariée ou volontaire, dépose avant son entrée en service un certificat de bonnes vies et mœurs. Les préoccupations exprimées, notamment en Flandre, doivent être levées. Les modalités pratiques de cette obligation seront du ressort des communautés.

CHAPITRE 9

Entrée en vigueur

Article 12

Cette disposition règle spécifiquement l'entrée en vigueur des articles 4 et 5 de la proposition.

M. Bert Schoofs (VB) a introduit un amendement n° 14 (DOC 53 1639/002), qui doit se lire dans la continuité des amendements n° 5 et suivants et qui vise à renuméroter ce dernier article.

Mme Karine Lalieux (PS) et consorts introduisent l'amendement n° 35 (DOC 53 1639/002), qui corrige techniquement le texte de l'article 12 proposé. Il est ainsi indiqué la règle générale d'entrée en vigueur à l'alinéa 1er.

III. — VOTES

Article 1er

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

— het openbaar ministerie machtigen de tuchtverheid, de werkgever of het hoofd van een vereniging waar de veroordeelde met kinderen in contact kan komen, ter kennis te brengen dat iemand is veroordeeld voor feiten van seksueel misbruik van minderjarigen;

— de voor feiten van seksueel misbruik veroordeelde personen de mogelijkheid ontnemen in eer en rechten te worden hersteld en in aanmerking te komen voor bepaalde nadere strafuitvoeringsvoorwaarden of bepaalde gunstmaatregelen; voor minder ernstige feiten van seksueel misbruik het recht om in aanmerking te komen voor bepaalde nadere strafuitvoeringsvoorwaarden afhankelijk maken van de voortzetting van een behandeling of strikte begeleiding door een gespecialiseerde dienst;

— iedere meerderjarige die door zijn beroep, als werknemer of vrijwillige, met kinderen in contact kan komen, verplichten vóór zijn indiensttreding een bewijs van goed zedelijk gedrag voor te leggen. De vooral in Vlaanderen tot uiting gekomen bezorgdheid moet worden weggenomen. De nadere regels van deze verplichting zullen behoren tot de bevoegdheid van de gemeenschappen.

HOOFDSTUK 9

Inwerkingtreding

Art. 12

Deze bepaling regelt specifiek de inwerkingtreding van de artikelen 4 en 5 van het wetsvoorstel.

De heer Bert Schoofs (VB) dient amendement nr. 14 (DOC 53 1639/002) in dat moet worden gelezen in het verlengde van de amendementen nr. 5 en volgende en strekt tot vernummering van dat laatste artikel.

Mevrouw Karine Lalieux (PS) c.s. dient amendement nr. 35 (DOC 53 1639/002) in dat een technische correctie aanbrengt in de tekst van het voorgestelde artikel 12. De algemene regel van inwerkingtreding wordt aldus opgenomen in het eerste lid.

III. — STEMMINGEN

Artikel 1

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 1er/1

L'amendement n° 15, qui vise à insérer un nouveau chapitre 1er/1 et un nouvel article 1er/1, est rejeté par 15 voix contre une.

Art. 2

L'amendement n° 21 est adopté à l'unanimité.

En conséquence, l'amendement n° 1 est sans objet.

L'article 2, ainsi remplacé, est adopté à l'unanimité.

Art. 3

L'amendement n° 25 est rejeté par 15 voix contre une.

L'amendement n° 26 est adopté par 15 voix et une abstention.

L'article 3, ainsi remplacé, est adopté par 15 voix et une abstention.

Art. 4

Les amendements n°s 27, 28 et 29 sont successivement adoptés par 15 voix et une abstention.

L'article 4, ainsi modifié, est adopté par 15 voix et une abstention.

Art. 5

L'article 5 est adopté à l'unanimité.

Art. 6

Les amendements n°s 18, 19, 20 et 22 sont retirés.

Les amendements n°s 23, 24, 30 et 31 sont successivement adoptés à l'unanimité.

L'article 6, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

Art. 1/1

Amendement nr. 15 tot invoeging van een nieuw hoofdstuk 1/1 en een nieuw artikel 1/1 wordt verworpen met 15 stemmen tegen 1.

Art. 2

Amendement nr. 21 wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 1 vervalt bijgevolg.

Het aldus vervangen artikel 2 wordt eenparig aangenomen.

Art. 3

Amendement nr. 25 wordt verworpen met 15 stemmen tegen 1.

Amendement nr. 26 wordt aangenomen met 15 stemmen en 1 onthouding.

Het aldus vervangen artikel 3 wordt aangenomen met 15 stemmen en 1 onthouding.

Art. 4

De amendementen nrs. 27, 28 en 29 worden achtereenvolgens aangenomen met 15 stemmen en 1 onthouding.

Het aldus gewijzigde artikel 4 wordt aangenomen met 15 stemmen en 1 onthouding.

Art. 5

Artikel 5 wordt eenparig aangenomen.

Art. 6

De amendementen nrs. 18, 19, 20 en 22 worden ingetrokken.

De amendementen nrs. 23, 24, 30 en 31 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Het aldus gewijzigde artikel 6 wordt eenparig aangenomen.

Art. 7

L'amendement n° 17 est retiré.

L'amendement n° 32 est adopté à l'unanimité.

L'article 7, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

Art. 7/1 et 7/2

Les amendements n°s 2 et 3, qui visent à insérer les nouveaux articles 7/1 et 7/2, sont successivement rejetés par 15 voix contre une.

Art. 8

L'amendement n° 33 est adopté à l'unanimité.

L'article 8, ainsi remplacé, est adopté à l'unanimité.

Art. 9

L'amendement n° 34 est adopté à l'unanimité.

L'article 9, ainsi remplacé, est adopté à l'unanimité.

Art. 10

L'amendement n° 4 est rejeté par 15 voix contre une.

L'amendement n° 36 est adopté à l'unanimité.

L'article 10, ainsi remplacé, est adopté par 15 voix et une abstention.

Art. 11

L'amendement n° 16 est adopté par 15 voix et une abstention.

L'article 11, ainsi modifié, est adopté par 15 voix et une abstention.

Art. 7

Amendement nr. 17 wordt ingetrokken.

Amendement nr. 32 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus gewijzigde artikel 7 wordt eenparig aangenomen.

Art. 7/1 en 7/2

De amendementen nrs. 2 en 3 tot invoeging van de nieuwe artikelen 7/1 en 7/2 worden achtereenvolgens verworpen met 15 stemmen tegen 1.

Art. 8

Amendement nr. 33 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus vervangen artikel 8 wordt eenparig aangenomen.

Art. 9

Amendement nr. 34 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus vervangen artikel 9 wordt eenparig aangenomen.

Art. 10

Amendement nr. 4 wordt verworpen met 15 stemmen tegen 1.

Amendement nr. 36 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus vervangen artikel 10 wordt aangenomen met 15 stemmen en 1 onthouding.

Art. 11

Amendement nr. 16 wordt aangenomen met 15 stemmen en 1 onthouding.

Het aldus gewijzigde artikel 11 wordt aangenomen met 15 stemmen en 1 onthouding.

Art. 11/1 à 11/9 (*nouveaux*)

Les amendements n°s 5 à 13 sont successivement rejetés par 15 voix contre une.

Art. 12

L'amendement n° 14 est rejeté par 15 voix contre une.

L'amendement n° 35, est adopté à l'unanimité.

L'article 12, ainsi remplacé, est adopté à l'unanimité.

Par dérogation à l'article 82.1 du Rgt., l'ensemble de la proposition de loi, ainsi corrigée et amendée, est adopté par 15 voix et une abstention. Les propositions de loi n°s 919, 1478 et 1479 deviennent dès lors sans objet.

Les rapporteurs,

Le président,

Valérie DÉOM
Kristien VAN VAERENBERGH

Sarah SMEYERS

Art. 11/1 tot 11/9 (*nieuw*)

De amendementen nrs. 5 tot 13 worden achtereenvolgens verworpen met 15 stemmen tegen 1.

Art. 12

Amendement nr. 14 wordt verworpen met 15 stemmen tegen 1.

Amendement nr. 35 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus vervangen artikel 12 wordt eenparig aangenomen.

In afwijking van artikel 82.1 Rgt. wordt het gehele, aldus gecorrigeerde en geamendeerde, wetsvoorstel aangenomen met 15 stemmen en 1 onthouding. Derhalve vervallen de toegevoegde wetsvoorstellen nrs. 919, 1478 en 1479.

De rapporteurs,

De voorzitter,

Valérie DÉOM
Kristien VAN VAERENBERGH

Sarah SMEYERS